

Απολογισμός Θεματικών Ενοτήτων

Ακολουθεί αναλυτικός απολογισμός ανά θεματική ενότητα περί του περιεχομένου των εισηγήσεων, των παρουσιάσεων καλών πρακτικών και των παρεμβάσεων.

Όλγα Κεφαλογιάννη: Η στόχευση των Περιφερειών για το 2021 – 2027 θα πρέπει να είναι οραματική

Στο πλαίσιο του φετινού Αναπτυξιακού Συνεδρίου της εφημερίδας «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» εκτός από τις δεκαπέντε συνεδρίες της Παρασκευής και του Σαββάτου, οργανώθηκε κι ένα επίσημο δείπνο με τιμώμενο πρόσωπο της Κυβέρνησης την πρώην υπουργό κ. Όλγα Κεφαλογιάννη, βουλευτή Α΄ Αθήνας.

Η κ. Κεφαλογιάννη στην ομιλία της εστίασε στον σπουδαίο ρόλο που καλούνται να διαδραματίσουν οι Περιφέρειες της χώρας ώστε να οδηγήσουν την χώρα σε ανάπτυξη.

«Η Περιφέρεια μπορεί να εξελιχθεί στο ζωτικό χώρο των αλλαγών που θα συμβάλουν σε μια νέα εποχή για την πατρίδα μας. Από το πρόγραμμα του 7^{ου} Συνεδρίου Περιφερειακής Ανάπτυξης είναι φανερό ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας διαθέτει τον απόλυτο βαθμό ωριμότητας για να προχωρήσει σε ένα άλλο επίπεδο, προσβλέποντας σε ένα νέο, προχωρημένο, ολιστικό πρόγραμμα ανάπτυξης» τόνισε χαρακτηριστικά.

Αναφερόμενη στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, η κ. Κεφαλογιάννη ανέφερε ότι «το χρονικό διάστημα 2009-2018 το ετήσιο ΑΕΠ μειώθηκε κατά 25%, γεγονός που την υποβιβάζει στο τέλος σχεδόν της κατάταξης των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η μείωση των επενδύσεων αγγίζει το 70%, ενώ η απορρόφηση πόρων του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας ανέρχεται μόλις στο 22,8% και αυτή είναι η τρίτη χαμηλότερη επίδοση στη χώρα» είπε και πρόσθεσε:

«Αν όμως η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αξιοποιήσει τα εργαλεία που της παρέχει η νέα πολιτική συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει τη δυνατότητα σημαντικής βελτίωσης των δεικτών και εξόδου από την εσωστρέφεια».

Η πρώην υπουργός περιέγραψε εκκρεμότητες από το παρελθόν για να τονίσει ότι πρέπει να κλείσουν, ώστε, επιτέλους η Δυτική Ελλάδα να μπει σε τροχιά μακροχρόνιας και βιώσιμης ανάπτυξης.

«Η αγροτική παραγωγή στη Δυτική Ελλάδα θα πρέπει προστατευθεί και να ενισχυθεί υποστηριζόμενη από έργα υποδομής. Παράλληλα η επιχειρηματικότητα και ειδικότερα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις χρειάζονται υποστηρικτικούς μηχανισμούς για να είναι βιώσιμες. Οι φοροελαφρύνσεις της νέας Κυβέρνησης είναι ένα πρώτο βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση. Όμως και η Περιφέρεια χρειάζεται να πάρει συγκεκριμένα μέτρα σε τοπικό επίπεδο για την στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τον προσανατολισμό τους σε καινοτόμα επιχειρηματικά πεδία» υπογράμμισε η κ. Κεφαλογιάννη.

Αναφέρθηκε επίσης σε τομείς που έχουν θετικά αποτέλεσμα, μιλώντας για τις εξαγωγές, τον τουρισμό και τον πολιτισμό, που –όπως είπε- χρήζουν συστηματικότερης ανάδειξης κι επισήμανε ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί όταν ολοκληρωθούν τα σημαντικά έργα υποδομής.

«Για μια δεκαετία οι Περιφέρειες της χώρας θα έχουν τη δυνατότητα να επενδύσουν στην καινοτομία, να αναβαθμίσουν τις κοινωνικές δομές, και να υλοποιήσουν διαπεριφερειακά και διακρατικά προγράμματα» πρόσθεσε η κ. Κεφαλογιάννη και κατέληξε: «Στο πλαίσιο αυτό, περιοχές της χώρας με υψηλής ανεργία —ειδικότερα στους νέους— με χαμηλή παραγωγή, με περιορισμένες δυνατότητες επενδύσεων, θα μπορούν να υποστηρίξουν αναπτυξιακές και παραγωγικές δραστηριότητες. Να συνθέσουν εξ αρχής την τοπική παραγωγή, να ενισχύσουν την ανθεκτικότητά τους, να αποκτήσουν εξωστρέφεια, να επενδύσουν στην οικονομία της γνώσης, να συμμορφωθούν σε ικανοποιητικό βαθμό με τις αρχές της αειφορίας. Η στόχευση των Περιφερειών της χώρας στο επόμενο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής ένωσης για το 2021–2027 θα πρέπει να είναι οραματική, αλλά και να υπακούει σε ένα σφιχτό χρονοδιάγραμμα. Η απώλεια ευκαιριών κατά την προηγούμενη τετραετία καθιστά επιβεβλημένο έναν εμπροστοβαρή σχεδιασμό που θα αξιοποιήσει όλα τα δυνατά στοιχεία που διαθέτει η χώρα και η κάθε Περιφέρεια ξεχωριστά».

Private Meeting: «Invest smart by the Experts»

Συντονιστής: Γεώργιος Μελισσαρόπουλος, Mindset Consultant, Knowbox.Fund

Η ανάπτυξη κάθε περιοχής εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό και από τις τοπικές επιχειρήσεις της. Για το λόγο αυτό πραγματοποιήθηκε η κλειστή συνεδρία “invest smart by the experts” όπου παρουσιάστηκαν οι τρόποι που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν επενδύσεις τοπικού ενδιαφέροντος. Το πάνελ απαρτιζαν τέσσερις ειδικοί των τεσσάρων μεγάλων επενδυτικών εταιρειών, που δραστηριοποιούνται στον τομέα του venture capital και είχαν την ευκαιρία να συναντηθούν (Πέμπτη 19/09/2019) με επιχειρηματίες και εκπροσώπους εταιρειών της Δυτικής Ελλάδας.

Η συνάντηση που έγινε, κατόπιν ειδικής προσκλήσεως, σηματοδότησε την έναρξη του συνεδρίου και ήταν διαφωτιστική ως προς τη λειτουργία των επενδυτικών ταμείων που δραστηριοποιούνται αυτή την εποχή στην Ελλάδα, στηρίζοντας κατά κύριο λόγο, καινοτόμες επιχειρήσεις του οικοσυστήματος των startups. Στη συνεδρία εκ μέρους των επενδυτικών εταιρειών μίλησαν οι, Κατερίνα Πραματάρη, εκπρόσωπος του Uni.Fund και αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πάυλος Παυλάκης, εκπρόσωπος του Venture Friends, Δημήτρης Ιακωβίδης, εκπρόσωπος του Big Pi Ventures και Μυρτώ Παπαθάνου, συνιδρύτρια και διευθύνουσα σύμβουλος του Metavallon VC.

Η Κατερίνα Πραματάρη Partner, Uni.Fund, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, αφού παρατήρησε ότι στη χώρα μας υπάρχει ταλέντο και σημαντική εξέλιξη σε επίπεδο έρευνας και καινοτομίας στα Ελληνικά Πανεπιστήμια, ανέφερε πως πρόκειται για μια σημαντική ευκαιρία να αξιοποιηθεί το ταλέντο και η γνώση. «Βρισκόμαστε εδώ για α υποστηρίξουμε το οικοσύστημα της Πάτρας» τόνισε η κ. Πραματάρη.

Το Uni.fund έχει προχωρήσει ως σήμερα σε 21 επενδύσεις που συνδέονται με την έρευνα των Πανεπιστημίων και Ερευνητικών Κέντρων, την πληροφορική και την καινοτομία που δεν σχετίζεται αποκλειστικά με την τεχνολογία, αλλά μπορεί να αφορά κι ένα καινοτόμο επιχειρηματικό μοντέλο που βγαίνει στην αγορά.

«Στόχος μας είναι να βάλουμε την Ελλάδα στον παγκόσμιο χάρτη των startups, καθώς πιστεύουμε ότι η χώρα μας έχει πλεονεκτήματα στον χώρο της καινοτομίας, έχει το ταλέντο αλλά και μικρότερο κόστος, στοιχεία που μπορούν να βοηθήσουν σε αυτή την κατεύθυνση» τόνισε ο Πάυλος Παυλάκης Associate VentureFriends, προσθέτοντας ότι η VentureFriends θέλει να εμπνεύσει startups να δημιουργήσουν καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες στην χώρα μας.

Ξεκίνησε την τοποθέτησή του παρουσιάζοντας στοιχεία για τους VentureFriends, ένα οικοσύστημα που ίδρυσαν οι Απόστολος Αποστολάκης και Γιώργος Δημόπουλος, δημιουργώντας αρχικά το 2016 ένα fund 20εκατ. ευρώ και το 2018 ένα δεύτερο 50 εκατ. ευρώ. Από τότε μέχρι σήμερα έχει πραγματοποιήσει πάνω από 30 επενδύσεις -μία εκ των οποίων και στην Πάτρα - σε διάφορους τομείς (υγείας, τουρισμού, τεχνολογίας, HR κ.α.).

Την πορεία του BIG PI που διαχειρίζεται 45 εκατ. ευρώ για επένδυσε σε τεχνολογία παρουσίασε ο Δημήτρης Ιακωβίδης, Investment Associate Big Pi Ventures. Όπως είπε επενδύσει από 500.000 ευρώ έως 1,5 εκατ. ευρώ στην πρώτη φάση, που μπορεί να φτάσει τα 3,5 εκατ ευρώ στην β' φάση της ανάπτυξης. Μέχρι τέλος του κύκλου του έχει στόχο να επενδύσει σε 50 εταιρίες, οι περισσότερες εκ των οποίων θα παράγουν τεχνολογίες πατενταρισμένες, ώστε να είναι ισχυρές από εν δυνάμει ανταγωνιστές,

Το BIG PI επενδύει σε εταιρίες που η αποτίμησή τους θα ανέρχεται τουλάχιστον σε 50 εκατ. ευρώ αν μεταπωληθούν. Η Μυρτώ Παπαθάνου Co-founder and Managing Partner Metavallon VC παρουσίασε το οικοσύστημα «metavallon|μεταβάλλον», τα οποίο αποτελεί ένα fund 32 εκατ. ευρώ, που τους τελευταίους 20 μήνες έχει επενδύσει σε 18 επιχειρήσεις, στον τομέα της καινοτομίας και της τεχνολογίας. Εξήγησε ότι στις μέρες μας «η ευκαιρία για την Ελλάδα είναι μοναδική για επενδύσεις στον τομέα της τεχνολογίας δημιουργώντας καινοτόμα προϊόντα, τον τομέα της ενέργειας, όπου υπάρχουν πολλές εταιρίες που το γνωρίζουν πολύ καλά, αλλά και στον τομέα του hi-tech, που είναι ο πιο δύσκολος, αλλά είμαστε εδώ για να δώσουμε τις δυνατότητες να προχωρήσουν» τόνισε.

Οι επενδυτικές εταιρίες τύπου venture capital, είναι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί και αποτελούν μέλη του μεγαλύτερου επενδυτικού ταμείου Equifund και μαζί με κεφάλαια ιδιωτών επενδυτών, στηρίζοντας καινοτόμες εταιρίες από το ξεκίνημά τους, με σκοπό να τις ωριμάσουν και να τις μεγαλώσουν, στη διεθνή αγορά. Από τις τοποθετήσεις και τη συζήτηση που έγινε με το κοινό, φάνηκε ξεκάθαρα ότι υπάρχουν σαφή κριτήρια και προϋποθέσεις, με βάση τα οποία αυτές οι εταιρίες επιλέγουν να επενδύσουν σε μια start up επιχείρηση. Η ομάδα, η ιδέα ή το προϊόν και το επενδυτικό σχέδιο παίζουν κυρίαρχο ρόλο, όπως επίσης, η αφοσίωση στην ιδέα, οι προοπτικές επέκτασης της αγοράς.

Οι εν λόγω επενδυτικές εταιρίες, έχουν ήδη παρουσία στη Δυτική Ελλάδα, μέσω επενδύσεων σε start up επιχειρήσεις ή σε ανεπτυγμένες εταιρίες καινοτομίας και υψηλής τεχνολογίας. Για παράδειγμα, το Uni.Fund έχει επενδύσει στην πατρινή start up εταιρεία Accusonus και η Metavallon στην τεχνολογική εταιρεία Think Silicon, έχοντας παίξει καθοριστικό ρόλο στη μέχρι σήμερα ανάπτυξή τους στη διεθνή αγορά.

Οι επενδυτικές εταιρίες, μπαίνοντας με κεφάλαιο σε κάποια start up επιχείρηση, δεν έχουν παθητικό ρόλο, αλλά συχνά υποστηρίζουν ενεργά τον φορέα να αναπτυχθεί και να εξαπλωθεί στην αγορά. Αυτό μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους, κυρίως στους τομείς της προώθησης του προϊόντος, της οργάνωσης, του μάρκετινγκ, του ανθρώπινου δυναμικού, της οικονομικής διαχείρισης, κ.ά.

Ενδιαφέρον υπήρξε από την πλευρά των επιχειρήσεων στην προοπτική χρηματοδότησης επιχειρήσεων μέσω του καινούργιου κύκλου χρηματοδότησης των υπάρχουσών επενδυτικών σχημάτων είτε στη δημιουργία ενός τοπικού σχήματος με σκοπό την στήριξη του τοπικού και όχι μόνο οικοσυστήματος. Οι δυνατότητες και οι προοπτικές για το περιφερειακό οικοσύστημα και το ρίσκο που μπορεί να εμπεριέχουν τέτοιες επενδύσεις αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης.

Εναρκτήρια Συνεδρία

Συντονισμός: Κωνσταντίνος Μάγνης, Διευθυντής Σύνταξης Εφημερίδας ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Ο διαχωρισμός της δημόσιας διοίκησης από την Κυβερνητική δομή, η απλούστευση των διαδικασιών διοικητικών πράξεων, η μεταφορά του 80% των αρμοδιοτήτων σε Περιφέρειες και Δήμους και για πρώτη φορά η μεταφορά πόρων μέσω του Φόρου Περιουσίας (σημερινός ΕΝΦΙΑ) που θα περιέλθει ως αυτοτελής πόρος στην Αυτοδιοίκηση είναι ορισμένες από τις βασικές αλλαγές που φέρνει μαζί της η στρατηγική για ένα νέο μοντέλο σύγχρονης διακυβέρνησης.

Στο επιτελικό κράτος και τη συνεργασία με τις Περιφέρειες επικέντρωσε κατά την ομιλία του ο υπουργός Επικρατείας Γιώργος Γεραπετρίτης και περιέγραψε το νέο μοντέλο σύγχρονης διακυβέρνησης που υιοθετεί η Κυβέρνηση. Ο κ. Γεραπετρίτης μίλησε για «απένταξη» της δημόσιας διοίκησης από την πολιτική, με την τοποθέτηση του υπηρεσιακού γενικού γραμματέα, ο οποίος θα επιλέγεται αξιοκρατικά ως δημόσιος λειτουργός και δεν θα επηρεάζεται από κυβερνητικές μεταβολές. Η νέα δομή στόχο έχει την καταπολέμηση της όποιας σχέσης διαφθοράς και πελατείας.

Συνεχίζοντας ο Υπουργός Επικρατείας αναφέρθηκε σε πρωτοβουλίες που ισχυροποιούν το ρόλο των Περιφερειών. «Οι Περιφέρειες και η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελούν βασικούς πυλώνες στο νέο σύγχρονο αναπτυξιακό μοντέλο διακυβέρνησης» επεσήμανε ο κ. Γεραπετρίτης, εξηγώντας ότι μέσα στους επόμενους οκτώ μήνες η διακυβέρνηση προτίθεται να προχωρήσει στην κάθαρση της δημόσιας διοίκησης με μεταφορά αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες και τους Δήμους.

«Η ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων αποτελεί ένα νέο πεδίο για την επιχειρηματικότητα και την προσέλκυση νέων επενδύσεων» έθεσε έναν από τους όρους της περιφερειακής ανάπτυξης ο πρώην υπουργός Γιώργος Σταθάκης που συμμετέχει στο συνέδριο ως εκπρόσωπος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και αναφέρθηκε σε εμπόδια τα οποία συναντά η ελληνική επιχειρηματικότητα και η επενδυτική δραστηριότητα, όπως η γραφειοκρατία, τα χωροταξικά προβλήματα, αλλά και η ίδια η νομοθεσία που είναι πολύπλοκη. Αναφερόμενος σε τομείς με προοπτικές ο πρώην υπουργός εστίασε στον ενεργειακό τομέα επισημαίνοντας ότι η Ελλάδα μετατρέπεται σε ενεργειακό κόμβο και πρόσθεσε ότι τα logistics, η έρευνα και η καινοτομία που παράγονται από τα Πανεπιστήμια έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν την παραγωγική δυναμική της χώρας.

Για την περίπτωση της Δυτικής Ελλάδας, στη διάρκεια των εργασιών, αναζητήθηκε μια ολιστική στρατηγική Περιφερειακής Ανάπτυξης, καθώς από τη DATA RC παρουσιάστηκαν οι βασικοί κοινωνικοοικονομικοί δείκτες που καταδεικνύουν σημαντική υστέρηση. Σύμφωνα με αυτά οι επενδύσεις έχουν μειωθεί κατά 70% μέσα σε μια δεκαετία. Οι πολίτες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, τα τελευταία χρόνια έχασαν το 29,4% του ετήσιου εισοδήματός τους και οδηγήθηκαν σε υποβάθμιση ως προς το κοινωνικό τους επίπεδο. Το 44,6% βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, κάτι που θεωρείται η χειρότερη επίδοση σε επίπεδο χώρας.

Παρά τους αρνητικούς δείκτες όμως, άπαντες συμφώνησαν ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει δυνατότητες που παραμένουν ανεκμετάλλευτες, αλλά θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν και να οδηγήσουν την περιοχή σε ένα αναπτυξιακό άλμα για την περιφερειακή ανασυγκρότηση.

Τις εργασίες άνοιξε ο εκδότης της εφημερίδας «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» Θεόδωρος Λουλούδης, ο οποίος αναφέρθηκε στο γενικότερο όραμα μετεξέλιξης του Συνεδρίου, επισημαίνοντας ότι η «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» την περίοδο της κρίσης επέλεξε να μην επενδύσει στη μιζέρια, αλλά να κάνει ένα άλμα μπροστά.

Την ανάγκη για «ένα συνολικό μακροπρόθεσμο σχέδιο που να προάγει ένα βιώσιμο, πράσινο μοντέλο ανάπτυξης, το οποίο να λαμβάνει υπόψη, τόσο τα ιδιαίτερα φυσικά και γεωπολιτικά πλεονεκτήματα της χώρας όσο και τις μελλοντικές προκλήσεις» επεσήμανε ο πρώην Πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου και επεσήμανε ότι «αν υπήρχε η πολιτική βούληση, για κάποιες σημαντικές αποφάσεις που αφορούν τη μελλοντική φυσιογνωμία της Ελλάδας θα μπορούσε να υπάρξει διάλογος και επιδίωξη επιμέρους συναινέσεων».

Σταθερό πυλώνα συνεργασίας και συνέργειας που έφερε κάτι διαφορετικό στην κοινωνία, χαρακτήρισε τις Περιφέρειες ο Κώστας Αγοραστός Πρόεδρος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας, επισημαίνοντας ότι την περίοδο της κρίσης ένωσαν δυνάμεις με στόχο την προκοπή του τόπου. «Εμπιστευτείτε μας!» τόνισε ο ίδιος σχολιάζοντας ότι το απρόσωπο υπουργείο κρατά όλες τις αρμοδιότητες και δεν τις εκχωρεί στις Περιφέρειες. «Όταν θα τις αποκτήσουμε θα έχουμε και την αρχή της επικουρικότητας και του προγραμματισμού και του σχεδιασμού» τόνισε.

Στις αρνητικές επιδόσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που έχουν καταγραφεί αναφέρθηκε ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας Νεκτάριος Φαρμάκης, επισημαίνοντας ότι η Δυτική Ελλάδα κατατάσσεται σε μια πολύ δυσμενή θέση, στις τελευταίες θέσεις κάθε αναπτυξιακού δείκτη και στις πρώτες κάθε αρνητικού δείκτη. «Αυτό είναι κάτι που μας γεμίζει ευθύνη και άγχος, σαν πολιτικό σύστημα γενικά και σαν νέα Περιφερειακή Αρχή, όχι για το αν θα ανταπεξέλθουμε στην ευθύνη αλλά να παλέψουμε με τον πιο σημαντικό εχθρό μας, που είναι ο χρόνος. Γιατί αυτό που αποδεικνύεται από τα νούμερα αυτά, πλην άλλων, είναι ότι χάθηκε πολύτιμος χρόνος», τόνισε στην τοποθέτησή του.

Τους συνέδρους καλωσόρισε η [Όλγα Καραπάνου-Crawford](#), Master of Wine και Αναπληρώτρια Διευθύνων Σύμβουλος «Achaia Clauss», ευχόμενη καλή επιτυχία στις εργασίες.

Η περιφερειακή ανάπτυξη στο πλαίσιο της Ε.Ε.: Πού μπορούμε να πάμε, πώς και με ποιους συμμάχους;

Συντονίστρια: Έλενα Παπαδημητρίου, Δημοσιογράφος ΣΚΑΐ

Πόρους ύψους 351,8 δις ευρώ για την πολιτική συνοχής έχει δαπανήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην περίοδο 2014-2020, μέσα από προγράμματα που στοχεύουν στην απασχόληση και θέσεις εργασίας, την ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, την οικονομική ανάπτυξη και άρα στη βελτίωση ποιότητας της ζωής Ευρωπαίων πολιτών. Μάλιστα το νέο χρηματοδοτικό πρόγραμμα του 2021-2027 προβλέπει αυξημένους πόρους για την Ελλάδα κατά 8%.

«Ας παραδεχτούμε ότι στην πραγματικότητα δεν μπορούμε να πετύχουμε περιφερειακή ανάπτυξη εκτός του πλαισίου της ΕΕ. Κι αυτή η διαπίστωση δεν αφορά μόνο τους κοινοτικούς πόρους αλλά και την τεχνογνωσία που διαθέτει η ΕΕ στις πολιτικές συνοχής» είναι το τελικό συμπέρασμα που εξήχθη στην συνεδρία (Παρασκευή 20/09/2019) με τίτλο «Η περιφερειακή ανάπτυξη στο πλαίσιο της ΕΕ: πού μπορούμε να πάμε, πώς και με ποιους συμμάχους».

Ο Χρίστος Γκόγκος, από την αρμόδια γενική διεύθυνση της Κομισιόν παρουσίασε τόσο ορισμένες από τις αναποτελεσματικές πρακτικές του παρελθόντος, αλλά και τις προκλήσεις του νέου προγράμματος που στρέφεται και προς το ανθρώπινο δυναμικό. «Για να μπορέσουμε να πετύχουμε το άλμα της ανάπτυξης θα πρέπει και εμείς να το πιστέψουμε. Είναι κάτι που θα έρθει από κάτω προς τα πάνω» τόνισε ο κ. Γκόγκος προσθέτοντας ότι οι βασικοί άξονες πάνω στους οποίους θα δομηθεί αυτή η ανάπτυξη είναι ο τομέας του περιβάλλοντος και της ενέργειας, η πράσινη αειφορία, η επιχειρηματικότητα αλλά και ο τομέας των μεταφορών, τομείς που δυστυχώς οι ελληνικές Περιφέρειες παρουσιάζουν σημαντική υστέρηση.

Καταλήγοντας τόνισε ότι για όλα τα παραπάνω απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η συναίνεση και η ενίσχυση της ικανότητας των τοπικών κοινωνιών και φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο Δημήτρης Σκάλκος, Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων, προχώρησε ένα βήμα παρακάτω, επιμένοντας ότι ήταν λάθος η ομογενοποιημένη προσέγγιση για την περιφερειακή ανάπτυξη στην Ελλάδα τονίζοντας ότι οι πολιτικές συνοχής θα πρέπει να ανταποκρίνονται και στις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες και να περιλαμβάνουν χρηματοδότηση που θα επενδύει στο upskilling και το reskilling δηλαδή στην εκμάθηση νέων δεξιοτήτων με την έννοια της κατάρτισης, της επιμόρφωσης και της δια βίου μάθησης.

«Πρέπει να τονώσουμε την επενδυσιμότητα των τοπικών κοινωνιών» επεσήμανε, δίνοντας ως απογοητευτικό στοιχείο το γεγονός ότι επτά από τις εννέα Περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το χαμηλότερο δείκτη επενδύσεων το 2015 ήταν Ελληνικές. «Συνεπώς πρέπει να δώσουμε τη δέουσα σημασία είναι να σταματήσουμε τη διαρθρωτική αναπτυξιακή υστέρηση των Ελληνικών Περιφερειών».

Κλείνοντας ο κ. Σκάλκος ανέφερε ότι ήδη έχει ξεκινήσει η διαβούλευση για τα νέα Περιφερειακά Προγράμματα, ενώ τόνισε πως πρέπει να δημιουργηθούν μηχανισμοί διαπεριφερειακού συμβουλίου, καθώς τα διαχειριστικά πλαίσια των Ελληνικών Περιφερειών δεν ταυτίζονται. Στόχος είναι να μην χαθεί κανένας πόρος, αλλά κυρίως να αναδιανεμηθούν οι πόροι με στόχο την περιφερειακή ανάπτυξη.

Ο πρόεδρος Περιφερειακού Συμβουλίου Επιμελητηρίων Δυτικής Ελλάδας **Παναγιώτης Τσιχριτζής**, επέμεινε από την πλευρά του στην αναγκαιότητα περισσότερων έργων υποδομής στην Δυτική Ελλάδα και επεσήμανε την αναγκαιότητα ενός ρεαλιστικού οράματος για την Περιφέρεια που θα αντιμετωπίζει και θα αναθεωρεί τις ελλείψεις.

Ο Γιώργος Ξανθός Πρόεδρος Συνδέσμου Ελλήνων Περιφερειολόγων εξήγησε ότι οι αποφάσεις που έχουν ληφθεί στο παρελθόν δεν είχαν πάντα υπόβαθρο, δεν ήρθαν κατόπιν μελέτης και σχεδιασμού, κατόπιν ανάλυσης δεδομένων κι αυτό εν πολλοίς δεν εξασφάλισε τη βιωσιμότητα και την αποτελεσματικότητα τους.

Την καλή πρακτική του δίκτυο συνεργασίας οκτώ χωρών σε επίπεδο περιφερειακό, ανέλυσε ο πρόεδρος του Φόρουμ Επιμελητηρίων Αδριατικής και Ιονίων, Gino Sabatini, απαριθμώντας ένα - ένα τα οφέλη που απέφερε αυτή η συνεργασία στις εμπορικές σχέσεις, τις εξαγωγές, τον τουρισμό, τη γυναικεία επιχειρηματικότητα και τις καινοτομίες.

Καινοτομία, Επενδύσεις, Εξωστρέφεια – Ένα νέο παραγωγικό μοντέλο για την περιφέρεια

Συντονιστής: Μιχάλης Στάγκος, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος της Mscottm

Στο πάνελ συζητήθηκαν προτάσεις αναφορικά με ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο για την ελληνική οικονομία αλλά και οι ενέργειες που απαιτούνται για τη μετάβαση σε αυτό. Επιπλέον αναφέρθηκε η ανάγκη για ευρύτερες συναινέσεις ανάμεσα στους κοινωνικούς εταίρους και τις επιχειρήσεις ενώ τονίστηκε η ανάγκη για συμπράξεις που θα μπορούσαν ειδικότερα να αναδείξουν την αναπτυξιακή δυναμική της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

«Σε λίγο καιρό η Ελλάδα θα είναι μια διαφορετική χώρα. Η κρίση θα μείνει πίσω όταν βγουν δουλειές» είπε ο υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων **Αδωνις Γεωργιάδης** και μιλώντας ειδικότερα γι την Δυτική Ελλάδα, πρότεινε ένα «ολοκληρωμένο σχέδιο για την ανάπτυξη Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας» παρατηρώντας ότι περιοχές του πλανήτη με λιγότερα πλεονεκτήματα έχουν προοδεύσει, σε αντίθεση με την περιοχή που έχει μείνει πίσω, παρά τις πραγματικές της δυνατότητες.

«Χρειάζεται μια συντονισμένη προσπάθεια να πάμε γρήγορα μπροστά, γιατί δεν υπάρχει καιρός για χάσιμο» τόνισε ο κ. Γεωργιάδης, που παραχωρώντας το βήμα στον Πρόεδρο των ΗΠΑ στην Ελλάδα **Geoffrey R. Pyatt**, ο υπουργός Ανάπτυξης παρατήρησε ότι έχει διαπιστώσει στην πράξη την ενεργό υποστήριξη τόσο του Πρέσβη, όσο και της Αμερικανικής Κυβέρνησης στην προσέλκυση επενδύσεων από τις ΗΠΑ.

Ο κ. Pyatt μίλησε με θετικά λόγια για την Ελλάδα και τις προσπάθειες που καταβάλλονται στην ελληνική οικονομία. **Ο Αμερικανός πρέσβης** τόνισε ότι οι επενδυτές της χώρας του βλέπουν θετικά σημάδια στην ελληνική οικονομία στους τομείς της αγροτεχνολογίας, των υποδομών και των μεταφορών, της υγείας, του τουρισμού και της καινοτομίας. Προανήγγειλε ότι την ερχόμενη εβδομάδα ο γραμματέας εμπορίου των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, Γουίλμπορ Ρος θα διοργανώσει συνάντηση στη Νέα Υόρκη μεταξύ του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη και υπουργού Ανάπτυξης, Αδωνι Γεωργιάδη, με ομάδα εκπροσώπων από σημαντικές αμερικάνικες εταιρείες. Είπε ότι πιστεύει στις δυνατότητες της περιοχής, προέτρεψε ο επιχειρηματικός κόσμος να εστιάσει στην έρευνα και την ανάπτυξη και καταλήγοντας μεταξύ άλλων τόνισε: «Η Πάτρα και η Δυτική Ελλάδα έχουν πολλά να προσφέρουν στον τουριστικό τους τομέα με το πλούσιο πολιτιστικό τους απόθεμα». Ιδιαίτερη αναφορά επεφύλαξε για τον τόπο θυσίας των Καλαβρύτων και την Αρχαία Ολυμπία.

Την ανάγκη να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα με το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο και τον αναπτυξιακό νόμο επεσήμανε στην τοποθέτησή του ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Αχαΐας Πλάτων Μαρλαφέκας. Ανέφερε ότι στόχος είναι η Δυτική Ελλάδα να μετατραπεί σε επιχειρηματικό κόμβο, δίνοντας βαρύτητα σε καινοτόμες τεχνολογίες και στην τεχνογνωσία που παράγεται στα πανεπιστήμια. Χαρακτηριστική επίσης ήταν η φράση του «παρά την κρίση, επιμένουμε να επενδύουμε εδώ».

Ιδέες για Ανάπτυξη της Δυτικής Ελλάδος κατέθεσε ο **Κλεομένης Μπάρλος**, Πρόεδρος ΣΕΒ Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας, μιλώντας ως από τους ελάχιστους καθηγητές που δημιούργησε δική του επιχείρηση, η οποία λειτουργεί ακόμα. Επεσήμανε ότι η ανάπτυξη θα έρθει με ενίσχυση της παραγωγικότητας.

Στη θετική διάσταση ότι «οι μεγαλύτερες τοπικές βιομηχανικές μονάδες της Δυτικής Ελλάδας, εξακολουθούν να αντέχουν, αλλά και να τραβήξουν μπροστά την παραγωγή τους» εστίασε ο **Δρ. Γιώργος Ξηρογιάννης**, Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής ΣΕΒ κι επίσης έδωσε βαρύτητα στην ενίσχυση της παραγωγικότητας. Συγκεκριμένα είπε ότι αν η μεταποίηση ανέλθει σε 12% του ΑΕΠ από 9% που είναι σήμερα, θα έχουν δημιουργηθεί επιπλέον μισό εκατομμύριο θέσεις εργασίας.

Στην προώθηση εξαγωγών και την προσέλκυση επενδύσεων αναφέρθηκε ο **Γρηγόρης Στεργιούλης**, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της "Enterprise Greece". Κάλεσε «να αλλάξουμε νοοτροπία και να γίνουμε πιο ανταγωνιστικοί γενικά», για να επισημάνει με έμφαση ότι «αν δεν στηρίζουμε την τοπική παραγωγή δεν θα ισχυροποιηθεί».

Τις εμπειρίες τους από τις επιχειρήσεις που εκπροσωπούν κατέθεσαν ο Αλέξανδρος Ζαπανιώτης, Managing Director "Coffee Island" και ο **Ιωάννης Αναστασόπουλος**, της εταιρίας "Κρίνος" επισημαίνοντας ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι αναγκαίο να ενισχυθούν και ζήτησαν να δρομολογηθούν γρήγορα αλλαγές προς αυτήν την κατεύθυνση.

Δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάγκη που έχει δημιουργηθεί για παραγωγικές συνέργειες και για την ενίσχυση αυτού που ονομάζουμε «τρίγωνο της γνώσης», δηλαδή της σύζευξης μεταξύ έρευνας - καινοτομίας και αγοράς, προκειμένου να γυρίσει σελίδα η ελληνική παραγωγή. Με αυτό τον τρόπο, τα ερευνητικά αποτελέσματα θα βρίσκουν πραγματική αναφορά και εφαρμογή στην αγορά ενώ παράλληλα θα μειωθούν οι επιπτώσεις της αιμορραγίας εγκεφάλων (brain drain) που τόσο έπληξε την ελληνική οικονομία και κοινωνία τα χρόνια της κρίσης.

Τέλος το κοινό συμπέρασμα που βγήκε ήταν ότι στην ευρύτερη περιοχή της Αχαΐας και της Δυτικής Ελλάδας η συνύπαρξη της Βιομηχανικής Περιοχής που φιλοξενεί μεγάλες παραγωγικές μονάδες, του Πανεπιστημίου Πατρών αλλά και οργανισμών όπως το Orange Grove και το Patras Innovation Quest, μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω συμπράξεις με στόχο τη μεταβίβαση τεχνογνωσίας, την εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και τελικά τη δημιουργία ενός νέου επιχειρηματικού οικοσυστήματος συμβατού με τις απαιτήσεις της νέας οικονομίας.

Κυκλική Οικονομία & Βιώσιμη Ανάπτυξη

Συντονιστής: Ευάγγελος Γ. Παπαδάκης, Καθηγητής Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος Πανεπιστημίου Πατρών, Επικεφαλής Επιστημονικής Επιτροπής

Η κοινή προσπάθεια φορέων και πολιτών να τεθεί πιο επιτακτικά σε δημόσια προβολή και συζήτηση στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (ΠΔΕ), η μετάβαση σε μια πιο κυκλική μορφή οικονομίας, αναδείχθηκε στη Συνεδρία για την Κυκλική Οικονομία &

Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενταγμένης στο 7ο Συνέδριο Περιφερειακής Ανάπτυξης που διοργανώθηκε από την εφημερίδα ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ (Παρασκευή 20/9/2019).

Ο Συντονιστής της Συνεδρίας Ευάγγελος Παπαδάκης Καθηγητής Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Πατρών, ξεκίνησε παραθέτοντας το θεωρητικό πλαίσιο, τους ορισμούς και κυρίως σύντομα επεσήμανε την αναγκαιότητα υιοθέτησης πλέον της Κυκλικής Οικονομίας, έναντι του ισχύοντος γραμμικού μοντέλου παράγω-καταναλώνω-απορρίπτω, θέτοντας παράλληλα ερωτήματα για τους τρόπους και την μεθοδολογία μετάβασης ειδικότερα στην ΠΔΕ.

Η κυκλική οικονομία (ΚΟ) χαρακτηρίζεται από την εξοικονόμηση πόρων και ενέργειας, τη διατήρηση σε χρήση και επαναξιοποίηση προϊόντων και αποφυγή απορριμμάτων, παράλληλα με συλλογική δράση στην κατεύθυνση αλλαγής προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης. Δυστυχώς, η Ελλάδα είναι ουραγός στην κυκλική οικονομία ανάμεσα στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat (2016): μόλις το 1.3% των υλικών και πόρων που χρησιμοποιούνται στην ελληνική μεταποίηση, στις κατασκευές και στην παραγωγή ενέργειας είναι ανακτημένο, επαναχρησιμοποιούμενο ή προϊόν ανακύκλωσης. Ο κοινοτικός μέσος όρος το 2016 ήταν 11.7%, δηλαδή εννέα φορές υψηλότερος από το ελληνικό ποσοστό με κορυφαία επίδοση στην κυκλική αξιοποίηση να σημειώνουν οι Ολλανδοί, καθώς το 29% των υλικών που καταναλώνουν στην οικονομία τους προέρχεται από ανακύκλωση ή επαναχρησιμοποίηση.

Στις εργασίες της Συνεδρίας συμμετείχαν Καθηγητές από ακαδημαϊκά ιδρύματα, ερευνητές, πολιτικοί αναλυτές, εκπρόσωποι της βιομηχανίας και τεχνικών εταιρειών, μη-κυβερνητικοί οργανισμοί, καθώς και πλήθος στελεχών φορέων και πολιτών.

Τις τοποθετήσεις των ομιλητών ξεκίνησε η Λούκα Κατσέλη, Καθηγήτρια Οικονομικών Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, παρουσιάζοντας και αναλύοντας την Ευρωπαϊκή Agenda 2030 ένα ιδιαίτερα χρήσιμο και μεθοδολογικό εργαλείο προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης, που ξεκινώντας από την Ευρώπη μπορεί να εφαρμοστεί σε εθνικό αλλά και σε περιφερειακό επίπεδο που αυτό είναι το μεγάλο ζητούμενο.

Η κ. Κατσέλη ήταν πιο συγκεκριμένη για την ΠΔΕ: πρότεινε την χρηματοδότηση 4-5 εμβληματικών δράσεων ΚΟ ευρέος οικονομικού και κοινωνικού χαρακτήρα ώστε να αποτελέσουν καταλυτικό έναυσμα για μια αποτελεσματική συνολική μετάβαση. Μια τέτοια δράση θα μπορούσε να εφαρμοστεί στην περίπτωση της ελαιοκαλλιέργειας και την πλήρη αξιοποίηση όλων των ρών ύλης και ενέργειας-βιομάζας. Τόνισε δε ότι κρίνει ως αρμόδιο φορέα υλοποίησης την ΠΔΕ μέσω ανάθεσης σε κατάλληλο «διευθυντή ορχήστρας» της ευθύνης του συντονισμού των δράσεων.

Στη συνέχεια ο Χρήστος Μπούρας, Καθηγητής Τμήματος Μηχανικών Η/Υ και Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πατρών ανέδειξε την ιδιαίτερη σημασία και συμβολή στη μετάβαση προς την ΚΟ των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων, παρουσιάζοντας το επιτυχές διαπεριφερειακό έργο GPP4Growth και τις δραστηριότητες για τη ΠΔΕ.

Ο Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου, Γενικός Διευθυντής Συμβουλίου ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη ανέπτυξε το θέμα Κυκλική Οικονομία: ευκαιρίες και προκλήσεις, αναλύοντας τις σημαντικές δράσεις που έχει αναλάβει ο ΣΕΒ για τη σταδιακή στροφή της Ελλάδας προς την ΚΟ, εκτιμώντας πως η νέα τάση έχει ήδη δρομολογήσει επενδύσεις ύψους 550 δισεκατομμυρίων ευρώ στην Ευρώπη.

Η Μαργαρίτα Καραβασίλη, Αρχιτέκτων, Πρόεδρος Ecocity, Πρόεδρος Παρατηρητηρίου Πολιτών για την Αειφόρο Ανάπτυξη, ανέδειξε τις προσπάθειες και τον συντονισμό που απαιτείται από την πλευρά της Κοινωνίας των Πολιτών ώστε να μεταφερθούν οι δράσεις αποτελεσματικά στους πολίτες.

Ο Διονύσης Γεωργόπουλος, Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της «Μεσόγειος Α.Ε.» εστίασε στο αντικείμενο της διαχείρισης των απορριμμάτων στο πλαίσιο της Κυκλικής Οικονομίας προτείνοντας ενδιαφέροντα μέτρα όπως τον φόρο εναπόθεσης στερεών αποβλήτων.

Τέλος, ο Νίκος Παρασχόπουλος, διευθυντής εργοστασίου Πάτρας της «Αθηναϊκής Ζυθοποιίας» έδωσε καλές πρακτικές που εφαρμόζονται στο εργοστάσιο παραγωγής τόσο κατά την παραγωγή προϊόντων (μηλίτης) όσο και κατά την αξιοποίηση παραπροϊόντων που ανέρχεται σχεδόν στο 100%.

Από τις παρουσιάσεις και το σύντομο σχολιασμό αναδείχθηκαν πολύ ενδιαφέρουσες απόψεις με βάση την τοπική και εθνική πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν επιχειρήσεις και καταναλωτές που εμπλέκονται στο παραδοσιακό οικονομικό κύκλωμα. Ως γενικότερο συμπέρασμα, επισημάνθηκε η έντονη ανάγκη για μετασχηματισμό προς μια πιο κυκλική οικονομία, αναδείχθηκαν οι υφιστάμενες αδυναμίες που αποτελούν αποτρεπτικό παράγοντα, αλλά και τα ενθαρρυντικά μηνύματα που προέρχονται μέσα από τα Πανεπιστήμια και τα Ερευνητικά Κέντρα, καθώς επίσης τις δραστήριες βιομηχανίες της περιοχής μας.

Συνάντηση για το 1821 – 2021 (κλειστή συνεδρία)

Συντονιστής: Ανδρέας Φίλιας, Βοηθός Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας

Η ανάληψη πρωτοβουλιών προκειμένου να διαμορφωθεί ένα πρόγραμμα εκδηλώσεων εορτασμού της επετείου 1821-2021 συζητήθηκε στην κλειστή συνάντηση με τη συμμετοχή εκπροσώπων της αυτοδιοίκησης, του πολιτισμού και των γραμμών.

Ο Συντονιστής της εκδήλωσης Ανδρέας Φίλιας Εντεταλμένος Σύμβουλος – Βοηθός Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας γνωστοποίησε τους άξονες που θα κινηθεί η Περιφέρεια. Συγκεκριμένα ανέφερε πως αρχικός στόχος είναι να δείξουμε προς κάθε κατεύθυνση το χτες, το σήμερα και το αύριο του τόπου μας.

«Εδώ βρίσκεται η γενέτειρα της επανάστασης. Τα Καλάβρυτα αποτελούν τον ιστορικό τόπο της πρώτης σπίθας. Το Μεσολόγγι, το αιώνιο σύμβολο των «Ελεούθρων Πολιορκημένων». Ο άξονας Καλάβρυτα – Μεσολόγγι, πρέπει να αποτελέσει το επίκεντρο των εορτασμών και των εκδηλώσεων που θα γίνουν, δένοντας μάλιστα με τη γη της Ολυμπίας» επεσήμανε ο κ. Φίλιας.

Επιδιωκόμενος στόχος είναι η διοργάνωση εκδηλώσεων σε όλη την έκταση της περιφέρειας με διασπορά στο χώρο και το χρόνο οι οποίες θα διατρέξουν όλη την περιφέρεια αλλά και εκτός αυτής. Επιδίωξή μας είναι οι εκδηλώσεις αυτές να παραμείνουν ως θεσμός και να προσελκύουν επισκέπτες και στο μέλλον, συμβάλλοντας έτσι στην γενικότερη ανάπτυξη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Η εμπλοκή και δραστηριοποίηση πολιτών, επιστημονικών, πολιτιστικών και κοινωνικών φορέων εκτιμήθηκε ότι θα συμβάλει στην διαμόρφωση περιφερειακής συνείδησης η οποία είναι ζητούμενο για την περιφερειακή αρχή. Τέλος επισημάνθηκε ότι είναι απαραίτητη η συμμετοχή της νεολαίας εμπλέκοντας όλους τους φορείς της εκπαίδευσης, διοργανώνοντας βιωματικές δράσεις με χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας η οποία είναι ιδιαίτερα ελκυστική και προσβάσιμη στους νέους.

«Αποβλέπουμε, λοιπόν, αναπτύσσοντας από κοινού συνεργασίες να διαδραματίσουμε ενεργό ρόλο τόσο στην συγκέντρωση και περαιτέρω ανάπτυξη προτάσεων αλλά και στον επιμέρους σχεδιασμό δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους 2021 στην ευρύτερη περιοχή μας» πρόσθεσε Εντεταλμένος Σύμβουλος – Βοηθός Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας .

Ακολούθησαν οι τοποθετήσεις των συμμετεχόντων οι οποίοι τόνισαν την ανάγκη για Εθνική επανεκκίνηση και συνεννόηση, μέσω της ενεργής συμμετοχής των πολιτών. Διαπιστώθηκε η ύπαρξη υψηλών προσδοκιών από τους πολίτες με στόχευση την Ιστορική συνείδηση και τη συνοχή χωρίς να επιχειρηθεί από κάποιους να ξαναγράψουν την ιστορία. Θεωρήθηκε απαραίτητη, με

ευθύνη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, η σύσταση επιτροπής διοργάνωσης με συμβουλευτικό αλλά και οργανωτικό ρόλο, προκειμένου να αναδειχθούν όλα τα ιστορικά γεγονότα στα όρια της Δυτικής Ελλάδας η οποία πρέπει να αποτελέσει την καρδιά των εκδηλώσεων.

Τονίστηκε ότι είναι απαραίτητη η γνωστοποίηση από την Κυβέρνηση του πλαισίου δράσης και της χρηματοδότησης μέσω των οποίων η Περιφέρεια οι Δήμοι και οι υπόλοιποι φορείς θα σχεδιάσουν και θα υλοποιήσουν τις δράσεις τους αλλά και τις υποδομές που θα τις υποστηρίζουν. Σημαντική επίσης είναι η αναφορά στον κεντρικό ρόλο που απαιτείται να δοθεί στην εκπαίδευση, ώστε οι μαθητές να συμμετάσχουν ενεργά αποκομίζοντας σημαντικά οφέλη. Διαπιστώθηκε επίσης ότι υπάρχει σημαντική καθυστέρηση και πρέπει ο σχεδιασμός να ξεκινήσει άμεσα. Οι φορείς εδώ και 5 χρόνια ετοιμάζονται σε αντίθεση με την πολιτεία.

Εκτός των παραπάνω τοποθετήσεων υπήρξαν αναφορές σε συγκεκριμένες δράσεις, όπως η πρόθεση διοργάνωσης συναυλίας στο Ηρώο της Αγίας Λαύρας στις 20 Αυγούστου 2020 από το Δήμο Καλαβρύτων, η παρουσίαση του Έγνου στην Ελευθερία και των Ελεύθερων Πολιορκημένων από την Πολυφωνική Πατρών, η ολοκλήρωση και η διάθεση «του μονοπατιού των εξοδιτών» από την Αναπτυξιακή Ναυπάκτου, η Έκθεση και παροχή Υλικού για οποιαδήποτε δράση από το Μουσείο Τύπου και η διοργάνωση έκθεσης ζωγραφικής με έργα του διάσημου Γάλλου ζωγράφου Ευγένιου Ντελακρουά από το Γαλλικό Ινστιτούτο.

Σύγχρονα Δίκτυα Υποδομών

Συντονιστής: Νίκος Καραγιάννης δημοσιογράφος ypodomes.com

Προτεραιότητα στο έργο της σιδηροδρομικής σύνδεσης της Πάτρας, «αλλά με πράγματα που μπορούν να γίνουν» και πολιτική δέσμευση του για υλοποίηση του έργου της Πατρών-Πύργου, όσο το δυνατόν πιο γρήγορα και με το μικρότερο κόστος μετέφερε στην Πάτρα ο νέος Γενικός Γραμματέας Υποδομών **Γεώργιος Καραγιάννης**, ο οποίος αναφέρθηκε ακόμα στα οδικά έργα Άκτιο-Αμβρακία και στη σύνδεση της Λευκάδας με το Άκτιο,

Ο κ. Καραγιάννης για το τρένο, αφού κατηγόρησε την προηγούμενη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ για λόγια και υποσχέσεις χωρίς έργο, ανέφερε ότι το γνωστό ζήτημα της υπογειοποίησης της σιδηροδρομικής γραμμής «ακούγεται ωραίο, αλλά έχει τεράστιες τεχνικές δυσκολίες και χρηματοδότηση, η οποία ακόμα είναι άγνωστη». Ανακοίνωσε ότι, θα δοθεί περιθώριο τεσσάρων μηνών, ώστε να μελετηθεί εξ αρχής το έργο της υπογειοποίησης της γραμμής στην Πάτρα και θα τεθεί πάλι σε διαβούλευση με την κοινωνία, με καθορισμένο χρονοδιάγραμμα και ορίζοντα υλοποίησης, εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

Σε ό,τι αφορά την Πατρών – Πύργου, μετέφερε την κατηγορηματική δέσμευση του υπουργού Κώστα Καραμανλή ότι το έργο θα γίνει όσο πιο σύντομα και οικονομικά γίνεται, χωρίς να δημιουργηθεί κανένα πρόβλημα με τις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις. «Δεν θα κινηθούμε επιτόλαια με το δημόσιο χρήμα και ούτε με ένα έργο που έχει πραγματικά ανάγκη η Δυτική Ελλάδα».

Τέλος για το Φράγμα Πείρου–Παραπείρου, που επί χρόνια καρκινοβατούσε, ο κ. Καραγιάννης ανέφερε ότι βρίσκεται στην τελική ευθεία ώστε το έργο που τόσο έχει ανάγκη η Πάτρα να γίνει λειτουργικό. Ωστόσο, επειδή η κυβέρνηση σέβεται την διαφορετική άποψη, εννοώντας τις διαφωνίες του Δήμου Πατρέων, έχει έτοιμο και ένα δεύτερο σενάριο, για την λειτουργία του φράγματος για τα επόμενα πέντε χρόνια, γιατί δεν θέλουν να διακινδυνεύσουν την χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ο **Pierluigi Coppola**, Professor in Transportation at the University of Rome Tor Vergata, Expert-advisor of the Italian Ministry of Infrastructure and Transport αναφέρθηκε στις νέες τάσεις μεταφορών, τις προκλήσεις και προοπτικές στο συγκεκριμένο τομέα, δίνοντας ακόμα και παραδείγματα από το διεθνή χώρο. Ο κ. Coppola επεσήμανε την σημασία των υποδομών στην ανάπτυξη της περιοχής, επισημαίνοντας ωστόσο ότι κατά τον σχεδιασμό τους θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συνέπειες και τα οφέλη που θα προκύψουν από αυτά.

Στην ίδια συνεδρία για τα «Σύγχρονα Δίκτυα Υποδομών», ο Τεχνικός Διευθυντής της «Γέφυρα Α.Ε.» **Άρης Σταθόπουλος-Βλάμης** μίλησε για την δομική διαχείριση της Γέφυρας Χαρίλαος Τρικούπης, τονίζοντας ότι το τρίπτυχο διασφάλιση ποιότητας, ασφάλεια και σεβασμός στο περιβάλλον δίνουν προστιθέμενη αξία όχι μόνο στην εταιρεία αλλά στην τοπική κοινωνία και τη χώρα γενικότερα.

Από την πλευρά του ο Γενικός Διευθυντής "Νέα Οδός Α.Ε." **Στέλιος Πενθερουδάκης** αναφερόμενος στην Ιόνια Οδό και το πρόγραμμα στατικής παρακολούθησης του έργου, επεσήμανε ότι η λειτουργία ενός αυτοκινητοδρόμου εξασφαλίζει ταχείς και ασφαλείς οδικές μεταφορές με συνέπεια να συνεισφέρει σημαντικά στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Καταλήγοντας επεσήμανε ότι οι υποδομές απαιτούν συντήρηση και η συντήρηση απαιτεί χρηματοδότηση, η οποία πρέπει να είναι διαθέσιμη.

Στο ίδιο πλαίσιο και ο **Fabrice Breton**, Chief Technical Officer (Τεχνικός Διευθυντής) της «Ολυμπία Οδός» αναφέρθηκε στους τρόπους αξιολόγησης, παρακολούθησης και διαχείρισης της υποδομής και τους τρόπους συντήρησης του έργου, κάνοντάς το απόλυτα λειτουργικό.

Από την πλευρά του ο **Νεκτάριος Δεμενόπουλος**, PR Manager της Cosco Shipping τόνισε τη σημασία των υποδομών σε σχέση με την καθημερινότητα του πολίτη και τη βελτίωσή της. Υγιείς επενδύσεις συμβάλουν στην ανάπτυξη της οικονομίας και την κοινωνική ευημερία

Τέλος ο Εμπορικός Διευθυντής της «Αφοί Πλέσσα Α.Ε» **Διονύσης Πλέσσας** μιλώντας για την οικογενειακή επιχείρηση, έκανε ιδιαίτερη αναφορά προβλήματα των μεταφορέων και ζήτησε την παρέμβαση της πολιτείας για την αντιμετώπισή τους.

Μεσογειακοί Παράκτιοι Αγώνες, Πάτρα 2019: Η επόμενη μέρα

Συντονίστρια: Δήμητρα Παπαδημητρίου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πατρών

Η συνεδρία με τίτλο «Μεσογειακοί Παράκτιοι Αγώνες, Πάτρα 2019: Η επόμενη μέρα» ολοκληρώθηκε με επιτυχία (Παρασκευή 20/9/2019), παρουσία όλων των προσκεκλημένων ομιλητών και κυρίως του Υφυπουργού Αθλητισμού Λευτέρη Αυγενάκη, ο οποίος τόνισε ότι τα επόμενα χρόνια ο **αθλητικός τουρισμός** ανάγεται ως σημαντικό εργαλείο ανάπτυξης για τον τουρισμό των περιφερειών, και ιδιαίτερος για την Δυτική Ελλάδα, η οποία διαθέτει σημαντικά περιθώρια τουριστικής ανάπτυξης.

Οι ομιλητές αναφέρθηκαν εκτενώς και ανέπτυξαν με επιχειρήματα ότι οι Μεσογειακοί Παράκτιοι Αγώνες «Πάτρα 2019», με τα όποια προβλήματα και καθυστερήσεις που τυχόν καταγράφησαν, αφήνουν πίσω τους σημαντικά οφέλη και μια κληρονομία προς αξιοποίηση, κυρίως στους παρακάτω τομείς:

- Σχολιάστηκε εκτενώς η σημαντική **οικονομική επίδραση** που προκάλεσαν οι Μεσογειακοί αγώνες για τη πόλη και την περιοχή, καθότι σημαντικό μέρος των δαπανών κατευθύνθηκαν σε τοπικές επιχειρήσεις.
- Έγινε αναφορά σε σημαντική **μεταφορά τεχνογνωσίας** για την οργάνωση και διαχείριση των μεγάλων αθλητικών γεγονότων από τα έμπειρα στελέχη των Μεσογειακών, στην ομάδα έργου της πόλης.
- Τονίστηκε ότι ενισχύθηκε περαιτέρω η πολύ ισχυρή **κουλτούρα για εθελοντική εργασία** της πόλης μας, αφού πλέον των 1000 εθελοντών έδωσαν το παρόν στους αγώνες, «χρωματίζοντας» την ατμόσφαιρα των αγώνων και απογειώνοντας την εξυπηρέτηση των επισκεπτών.
- Καταγράφηκε μετά από έρευνα πριν τους αγώνες, η **θετική στάση των δημοτών** για την επιτυχία των αγώνων και των οφελών που θα προκαλέσουν στην πόλη και τη περιφέρεια.
- Σημειώθηκε εμφατικά η ισχυρή συμμετοχή των τοπικών ΜΜΕ (έντυπα και ηλεκτρονικά) τα οποία ανέλαβαν και **κάλυψαν με μεγάλη επιτυχία τους αγώνες** και τις εκδηλώσεις των Μεσογειακών. Η κάλυψη και αναμετάδοση των αγώνων με σύγχρονες τεχνολογίες επεκτείνει και διαφοροποιεί σημαντικά το προσφερόμενο προϊόν των τοπικών/περιφερειακών ΜΜΕ για πρώτη φορά στο ιδιαίτερα σύνθετο πλαίσιο των μεγάλων γεγονότων.
- Τέλος, υπήρξε καθολική συμφωνία ότι η Πάτρα με τους Μεσογειακούς αγώνες **επιστρέφει στο χάρτη των μεγάλων αγώνων**, ενισχύοντας την εικόνα της ως ανταγωνιστικός προορισμός που διαθέτει τους πόρους, τη τεχνογνωσία αλλά και βούληση να διεκδικήσει επιτυχώς και άλλες μεγάλες διοργανώσεις στο άμεσο μέλλον.

Ωστόσο οι ομιλητές ανέδειξαν επίσης πτυχές της διοργάνωσης που αναδεικνύουν **σημαντικά διδάγματα** για το μέλλον, όσον αφορά: (α) στην ανάγκη ενός μακροχρόνιου ρεαλιστικού προγραμματισμού όταν αναλαμβάνονται μεγάλα γεγονότα, ο οποίος θα ακολουθείται, ώστε να αποφεύγονται υπερβάσεις σε δαπάνες και χρονοδιαγράμματα και να μεγιστοποιούνται τα στοχευόμενα οφέλη για την οικονομία και τις υποδομές της πόλης, (β) στην ανάπτυξη συνεργιών μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων ώστε να ενισχυθούν περαιτέρω τα οικονομικά οφέλη των μεγάλων αθλητικών γεγονότων, αποτρέποντας διαρροές κεφαλαίων εκτός της περιφέρειας και (γ) στην περαιτέρω ενεργοποίηση της συμμετοχής της τοπικής κοινωνίας σε όλα τα επίπεδα.

Τα πορίσματα της εν λόγω συνεδρίας αναδεικνύουν την ανάγκη για ένα νέο πλαίσιο συνεργίας φορέων, του ιδιωτικού και δημόσιου χώρου, υπό την απτή στήριξη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, εντός του οποίου θα **αναπτυχθούν άμεσα πρωτοβουλίες ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω ο αθλητικός τουρισμός** μεγάλων αθλητικών γεγονότων προς όφελος της οικονομίας της πόλης και της ευρύτερης περιοχής.

Οι παρακάτω προτάσεις αποτελούν ένα αρχικό πλαίσιο συζήτησης για την επόμενη μέρα:

- Άμεση **κεφαλαιοποίηση της τεχνογνωσίας** που αποκτήθηκε κατά την διάρκεια των Μεσογειακών αγώνων με την δημιουργία μιας Ολιγομελούς Ομάδας Δράσης (ΟΟΔ) εντός της Περιφέρειας, που θα προετοιμάσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διεκδίκησης αγώνων και θα στηρίζει την υλοποίηση τους.
- Συγκρότηση **ενιαίου ετήσιου καλεντάρι αθλητικών αγώνων που θα φιλοξενηθούν στη πόλη, ξεκινώντας από το 2020**. Καταγραφεί όλων των αγώνων που υλοποιούνται από διάφορους αθλητικούς φορείς και αναζήτηση τρόπων στήριξης των εν λόγω αθλητικών φορέων ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα υλοποίησης τους και να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη για τη πόλη.
- Άμεση εκπόνηση ενός **τριετούς σχεδίου στόχευσης** συγκεκριμένων **διεθνών αθλητικών γεγονότων** με βάση τις υπάρχουσες αθλητικές υποδομές και τη διεθνή διαθεσιμότητα. Προσεκτική αξιολόγηση των διεθνών γεγονότων ώστε να συνοδεύονται με σημαντικά οικονομικά και αθλητικά οφέλη και κατά το δυνατόν μειωμένες δημόσιες δαπάνες.
- Εκπόνηση **συνεκτικής πολιτικής** σε επίπεδο περιφέρειας ΔΕ για τον τρόπο στήριξης των αθλητικών φορέων της πόλης κατά τη διεκδίκηση και την υλοποίηση πρωταθλημάτων και γεγονότων. Η στήριξη είναι ανάγκη να περιλαμβάνει κυρίως παροχή τεχνογνωσίας σε συγκεκριμένα θέματα, μέσω της Ολιγομελούς Ομάδας Δράσης (ΟΟΔ), σε θέματα όπως μάρκετινγκ, χορηγιών, εθελοντών, φιλοξενίας, πληροφοριακών συστημάτων κλπ.
- Συγκρότηση **Συμβουλευτικής Επιτροπής Έμπειρων Αθλητικών Στελεχών** της πόλης (πχ εκλεγμένα μέλη αθλητικών ομοσπονδιών) με δικτύωση σε ομοσπονδίες (εθνικές και διεθνείς) που θα στηρίζουν την ΟΟΔ στο έργο της, σε συνεχή βάση.
- Συστηματική **καταγραφή και αξιολόγηση** των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών οφελών των γεγονότων και των οφελών για τον υψηλό αθλητισμό και την αθλητική ανάπτυξη, και συνεχή αναπροσαρμογή των στοχεύσεων.

Ενεργειακές εξελίξεις ως μοχλός Περιφερειακής Ανάπτυξης

Συντονιστής: [Θεόδωρος Παναγούλης](#), δημοσιογράφος ΕΘΝΟΣ, Διευθυντής [energypress.gr](#)

Η Δυτική Ελλάδα γίνεται πρωταγωνίστρια στον ενεργειακό χάρτη της χώρας όσον αφορά τις έρευνες για την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων, την ίδια ώρα που προχωρούν και οι διαδικασίες για την έλευση του φυσικού αερίου στην περιοχή πριμοδοτώντας την τοπική οικονομία..

Ο Ιωάννης Μπασιάς, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων (ΕΔΕΥ) παρουσίασε τη θέση της Δυτικής Ελλάδος στον ενεργειακό χάρτη τόσο της Ελλάδος όσο και ευρύτερα της Μεσογείου, η οποία κατατάσσεται πλέον στο κέντρο.

Έχουν εγκριθεί ή πρόκειται να εγκριθούν παραχωρήσεις τόσο για τις περιοχές του Κατακόλου, της ΒΔ Πελοποννήσου και της Αιτωλοακαρνανίας όσο και του μπλοκ στον Κυπαρισσία και ένα μέρος του Ιονίου, θέτοντας την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος στο κέντρο της ζώνης του δυτικού άξονα της χώρας από την Αλβανία έως την Κρήτη.

Επίσης, μέσα στο επόμενο έτος αναμένεται να προχωρήσουν οι διαδικασίες τόσο για το μπλοκ του Πατραϊκού, όπου αναμένεται μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2020 να προχωρήσει η γεώτρηση, αλλά και στο Κατάκολο, όπου μέχρι τέλος του έτους ή στην αρχή του επόμενου θα ξεκινήσει η παραγωγή.

Ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδος Νεκτάριος Φαρμάκης τόνισε ότι στόχος της νέας Περιφερειακής Αρχής είναι η σταδιακή μετατροπή της Δυτικής Ελλάδος σε ενεργειακό κόμβο και επεσήμανε ότι άμεσα θα πρέπει να ολοκληρωθεί ένα επικαιροποιημένο πλαίσιο ενεργειακού προσδιορισμού της περιοχής.

«Είναι ζητούμενο στην περιοχή μας να έχουμε πολλά εναλλακτικά δίκτυα. Θέλουμε άλλον προσανατολισμό. Σύγχρονο με χρήση νέων τεχνολογιών, έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος και αξιοποίηση της στρατηγικής θέσης της Δυτικής Ελλάδος» υπογράμμισε ο κ. Φαρμάκης, καθώς ο μετασχηματισμός του ενεργειακού μοντέλου απασχολεί έντονα τον τεχνικό κόσμο και την παραγωγική οικονομία, ενώ παράλληλα μπορεί να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και πρόσθετο εισόδημα.

Ο Γεώργιος Ζαφειρόπουλος, Διευθύνων Σύμβουλος της "ΕΛΠΕ Ε&Π Υδρογονανθράκων Β.Δ. Πελοπόννησος Α.Ε.", αφού έδωσε το παράδειγμα της Νορβηγίας, όπου τα έσοδα από υδρογονάνθρακες έχουν οδηγήσει σε ένα Ταμείο με κεφάλαιο 1,3 τρισ. δολάρια για την προστασία των συντάξεων στο μέλλον, επεσήμανε ότι τα Ελληνικά Πετρέλαια ΑΕ έχουν την βούληση, τη δυνατότητα και την εμπειρία να συμβάλλουν ώστε η έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων να αποτελέσει πυλώνα για την ανάπτυξη της περιοχής και της χώρας.

Ο κ. Ζαφειρόπουλος ανέφερε ότι έχουν γίνει από τα ΕΛΠΕ στην περιοχή 28 γεωτρήσεις και σε 19 από αυτές προέκυψαν ενδείξεις για μικρές ή μεγάλες ποσότητες υδρογονανθράκων. Ειδικά για τον Δυτικό Πατραϊκό ανέφερε ότι ήδη έχει ολοκληρωθεί η πρώτη ερευνητική φάση, έχοντας εντοπίσει τον γεωλογικό στόχο, και είναι έτοιμοι οι παραχωρησιούχοι να προχωρήσουν στην γεώτρηση, χωρίς το παραμικρό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, ενώ στην ΒΔ Πελοπόννησο είναι σε εξέλιξη η πρώτη φάση των ερευνών, έχουν γίνει οι γεωλογικές, γεωφυσικές και περιβαλλοντικές μελέτες, ενώ είναι σε εξέλιξη οι γεωλογικές έρευνες. Επίσης ανέφερε ότι έχει ολοκληρωθεί η παραχώρηση για το block 10 στον Κυπαρισσάκο και ήδη τα ΕΛΠΕ προετοιμάζονται για τις αντίστοιχες γεωλογικές, γεωφυσικές και περιβαλλοντικές μελέτες και έρευνες.

Από την πλευρά του ο Φοίβος Συμεωνίδης, Διευθυντής Γεωτρήσεων & Παραγωγής της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. έκανε ειδική αναφορά στην ερευνητική γεώτρηση στο δυτικό Πατραϊκό κόλπο και έδωσε αναλυτικά στοιχεία των τεχνικών γεωτρήσεων για να εξηγήσει στον κόσμο που έχει περιβαλλοντικές ανησυχίες.

«Διαβεβαιώνουμε ότι θα τηρήσουμε στο έπακρο τις υποχρεώσεις μας και τους όρους περιβαλλοντικής προστασίας και ασφάλειας του έργου. Σεβόμαστε απόλυτα τις ανησυχίες για αυτό και θέλουμε την ενεργό συμμετοχή του κοινού στη δημόσια διαβούλευση για το καλό του τόπου και την οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας» υπογράμμισε, προσθέτοντας ότι είναι ιδιαίτερα αισιόδοξοι για το αποτέλεσμα της γεώτρησης.

Για την έλευση του Φυσικού Αερίου ο Αντιπρόεδρος της ΔΕΠΑ Α.Ε. Κωνσταντίνος Ανδριοσόπουλος, αφού αναφέρθηκε στην αδράνεια που παρατηρήθηκε στον συγκεκριμένο τομέα τα τελευταία τέσσερα-πέντε χρόνια, η ιδιωτική πρωτοβουλία μετά και τις

ιδιωτικοποιήσεις που προχωρούν, οδηγεί σε επενδύσεις και ανάπτυξη προκειμένου να έρθει τελικά το φυσικό αέριο στην Δυτική Ελλάδα μειώνοντας το ενεργειακό κόστος τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τα νοικοκυριά.

Στο ίδιο πνεύμα η Διευθύνουσα Σύμβουλος της ΔΕΔΑ Στεφανία Μωσσέ ανέφερε ότι μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2020 να προκηρυχθεί το έργο και σε βάθος δεκαετίας αναμένεται να γίνουν 11.500 συνδέσεις. Για τα επόμενα πέντε χρόνια προβλέπεται η κατασκευή 208 χλμ. και η δωρεάν σύνδεση 4.000 οικιακών, εμπορικών και βιομηχανικών καταναλωτών, μέχρι την οικοδομική γραμμή τους, σε Πάτρα, ΒΙΠΕ Πάτρας, Αγρίνιο και Πύργο, ενώ έχει σχεδιαστεί το δίκτυο να περάσει από τις δημοτικές υποδομές και τα δημόσια κτήρια.

Το έργο έχει συνολικό προϋπολογισμό 33,2 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 18,5 εκατ. ευρώ έχουν δεσμευτεί από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, ενώ γίνονται επαφές με επενδυτικές τράπεζες για την κάλυψη του υπολοίπου της χρηματοδότησης, ώστε να υπάρχουν χαμηλά τιμολόγια διανομής και να δοθούν αυτές οι συνδέσεις δωρεάν.

Σύγχρονες προκλήσεις στον τομέα της Υγείας

Συντονισμός: Μαρία Τσιρώνη, Καθηγήτρια Παθολογίας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Λακωνίας

Πρόσβαση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας χωρίς αποκλεισμούς, ιατρικός τουρισμός και ψηφιακές υπηρεσίες συνιστούν βασικές παραμέτρους απέναντι στις σύγχρονες προκλήσεις που διαμορφώνονται στο χώρο της υγείας. «Στη νέα εποχή, η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας είναι κομβικής σημασίας για το Εθνικό Σύστημα Υγείας, γενικότερα. Πλήθος ερευνών, αλλά και εμπειρικές παρατηρήσεις επιβεβαιώνουν ότι η προσιτή και αποτελεσματική πρόσβαση βελτιώνουν το επίπεδο υγείας των πολιτών, αλλά και την αποδοτικότητα όλου του συστήματος υγείας μιας χώρας» τόνισε ο Ιωάννης Καρβέλης Διοικητής 6^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας.

Παρατήρησε όμως ότι εξαιτίας της οικονομικής κρίσης οι ρυθμιστικές παρεμβάσεις είχαν ως κεντρικό στόχο την μείωση και ανορθολογισμό των δαπανών και δευτερευόντως την ανάπτυξη ισχυρούς και πλήρους ΠΦΥ. Αλλά πλέον είναι απαραίτητο ένα εθνικό σχέδιο με σκοπό την ενίσχυση της ΠΦΥ γιατί αυτό —όπως είπε— θα δώσει λύσεις στην μεγάλη επισκεψιμότητα που παρατηρείται και στα επείγοντα περιστατικά των νοσοκομείων.

Μέσω Skype παρενέβη ο Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών και Περιφερειάρχης Αττικής Γιώργος Πατούλης, ο οποίος παρέθεσε στοιχεία που αφορούν τον ιατρικό τουρισμό. Όπως ανέφερε γίνονται σταθερά βήματα ανάπτυξης του ιατρικού τουρισμού είτε μέσω των ομογενών που βρίσκονται στο εξωτερικό, είτε μέσω αδελοποιήσεων με άλλες ευρωπαϊκές πόλεις. Πρόσθεσε ότι οι ιατρικές υπηρεσίες που παρουσιάζουν ζήτηση είναι κυρίως εμφυτεύματα, πλαστικές επεμβάσεις, ορθοπεδικές και εξωσωματική γονιμοποίηση.

Συγκεκριμένες προτάσεις για την ενίσχυση των δομών δημόσιας υγείας κατέθεσε στη συζήτηση ο Γιώργος Γιαννόπουλος πρώην γενικός γραμματέας υπουργείου Υγείας και π. Διοικητής 6^{ης} ΥΠΕ. Μεταξύ άλλων μίλησε για την ανάγκη ολοκλήρωση του σχεδιασμού για ΤΟΜΥ, αλλά και την ενίσχυση capacity δημόσιου τομέα και πρότεινε υπηρεσίες ΠΦΥ, οδοντιατρικής φροντίδας και αποκατάστασης, απόλυτη αύξηση του προσωπικού (ιατρικού και μη), αλλά και βελτίωση των αναλογιών σε οικογενειακούς γιατρούς, νοσηλευτικό προσωπικό, επισκέπτες υγείας, φυσικοθεραπευτές (2500 -3000 άτομα), βελτίωση του ιατρο-τεχνολογικού εξοπλισμού, ολοκλήρωση του σχεδιασμού για τις ΤοΜΥ (300 ακόμα στα αστικά κέντρα), εγγραφή πληθυσμού σε οικογενειακό γιατρό και σχεδιασμένη πολιτική συμβάσεων με τον ιδιωτικό τομέα.

Συνεχίζοντας η Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Πάτρας Άννα Μαστοράκου παρατήρησε ότι υπάρχει ένδεια γιατρών στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, κάτι που δεν βοηθάει ουσιαστικά στην ενίσχυση του συστήματος. Επείσησε την ανάγκη τροποποίησης του υγειονομικού μοντέλου και πρότεινε διασύνδεση δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, την ανάπτυξη δικτύου οργανωμένων υπηρεσιών με ραντεβού, επείγοντα περιστατικά σε Πολυϊατρεία, Μονάδες Ημερήσιας Νοσηλείας, τη λειτουργία επιχειρησιακών κέντρων τηλεϊατρικής για απομακρυσμένες περιοχές

Πρόσθεσε ότι η οικονομική κρίση, σε συνδυασμό με την γήρανση, τα χρόνια νοσήματα, την υπογονιμότητα και την αδυναμία ΠΦΥ δημιουργεί μεγάλη πίεση στο σύστημα υγείας

Η κ. Μαστοράκου έκανε ιδιαίτερη αναφορά στα γενόσημα, για τα οποία μίλησε εκτενώς ο Κλεομένης Μπάρλος Πρόεδρος της CBL για να εξηγήσει ότι υπάρχει μεγάλη παρανόηση, τουλάχιστον για το ελληνικό γενόσημο.

Όπως είπε, μετά τα πετρελαιοειδή, τα φάρμακα ο δεύτερος εξαγωγικός κλάδος στην Ελλάδα που πέτυχε αύξηση 31% το 2018. Σύμφωνα με τον κ. Μπάρλο οι εξαγωγές γίνονται κυρίως προς την Γερμανία, την Αγγλία, την Γαλλία. «Το 70% της παραγωγής μας εξάγεται στις ΗΠΑ. Εκεί δεν εισάγουν τα λάθος γενόσημα. Για να πουλήσετε γενόσημα στην Αμερική θα ελεγχθείτε από τον αμερικανικό οργανισμό φαρμάκων» τόνισε χαρακτηριστικά ο κ. Μπαρλος.

Ο **Αναστάσιος Τάγαρης**, Μηχανικός Ιατρικής Πληροφορικής, PhD, Αντιπρόεδρος HL7 Hellas, τ. Πρόεδρος Δ.Σ & Δ/νων Σύμβουλος Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε. αναφέρθηκε στις εφαρμογές της ηλεκτρονικής υγείας (e-Health) στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας και επεσήμανε ότι απαιτείται εθνικό σύστημα διαλειτουργικότητας των συστημάτων, που θα χρησιμεύει και στις ηλεκτρονικές λειτουργίες των συστημάτων υγείας. Περιέγραψε πως θα μπορούσε να γίνεται ταυτοποίηση για την παροχή υπηρεσιών υγείας με βάση το ΑΜΚΑ είτε μέσω του κινητού ή μέσω κάρτας. Εφόσον υπάρξει διασύνδεση συστημάτων για να εκδοθεί ή να εκτελεστεί μία συνταγή θα πρέπει ο πχ ο γιατρός να «ξεκλειδώσει» το πεδίο με τον κωδικό που θα του δώσει ο ασθενής. Ιδιαίτερα τόνισε ότι με την εισαγωγή ψηφιακών υπηρεσιών οι δημόσιες δαπάνες στην υγεία μειώνονται κατά 5%, δηλαδή κατά 350 εκατ. ευρώ τον χρόνο.

Η **Βιβή Κατσούλη**, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, Project Manager VIDAVO αναφέρθηκε στο Πρόγραμμα Τηλεϊατρικής που εφαρμόζει η Vodafone στον τομέα της υγείας, παρέχοντας τη δυνατότητα σε περισσότερους από 500.000 κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών, να αποκτήσουν δωρεάν πρόσβαση σε υψηλού επιπέδου ειδικευμένες υπηρεσίες υγείας. Όπως η ίδια ανέφερε από το 2008, που υλοποιείται το πρόγραμμα, έχουν πραγματοποιηθεί περισσότερες από 46.600 εξετάσεις, εκ των οποίων το 15% βρέθηκε ότι θα πρέπει να ελέγχει πιο συστηματικά την υγεία του, ενώ το 1% βρισκόταν σε κίνδυνο.

Νέος Αναπτυξιακός Νόμος

Συντονιστής: Ζώης Μαρίνος, δημοσιογράφος

Στη συζήτηση υπό τον τίτλο «Ο νέος αναπτυξιακός νόμος» ο Γενικός Γραμματέας Ιδιωτικών Επενδύσεων και ΣΔΙΤ Νίκος Μαντζούφας είχε την ευκαιρία να συνομιλήσει με επιχειρηματίες της Δυτικής Ελλάδας και εκπροσώπους τοπικών φορέων γύρω απ' την σχεδιαζόμενη αναθεώρηση του αναπτυξιακού νόμου που προωθεί η κυβέρνηση. Ορισμένα συμπεράσματα απ' τη συζήτηση που διήρκεσε περίπου 90 λεπτά είναι:

- Ο εν ισχύι νόμος δεν πρόκειται ν' ανασταλεί, τουλάχιστον έως ότου ολοκληρωθεί ένας κύκλος διαβούλευσης του Υπουργείου με όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές για το τι πρέπει να περιληφθεί στο νέο αναπτυξιακό νόμο.
- Πρόθεση της κυβέρνησης είναι ο νέος αναπτυξιακός νόμος να είναι αποτελεσματικότερος, ταχύτερος και πιο λιτός σε διαδικασίες.
- Επ' αυτού χρειάζονται οι προτάσεις, οι ιδέες και οι παρατηρήσεις όλων των εμπλεκόμενων πλευρών, κάτι στο οποίο επέμεινε ο κ. Μαντζούφας.

- Εκ μέρους των συμμετεχόντων επιχειρηματιών αναλύθηκαν – ορισμένες φορές με οξύ τόνο- οι στρεβλώσεις, οι παθογένειες και κυρίως οι τεράστιες καθυστερήσεις που γεννά ο αναπτυξιακός νόμος στη σημερινή του μορφή.
- Παρόντα ήταν στελέχη της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που αναφέρθηκαν εν εκτάσει στις δυσκολίες του έργου τους και σε εσωτερικά, υπηρεσιακά ζητήματα που τροφοδοτούν τις καθυστερήσεις.
- Όπως, επίσης, ειπώθηκε υπάρχει ένα κλίμα καχυποψίας, εκατέρωθεν, μεταξύ υπαλλήλων και επιχειρηματιών που κάνει ακόμα πιο χρονοβόρες τις διαδικασίες.
- Εκ μέρους των Επιμελητηρίων, υπογραμμίστηκε και η ανάγκη προτεραιοποίησης, σε περιφερειακή κλίμακα των ενισχυόμενων επενδύσεων, με βάση το παραγωγικό μοντέλο, τις δυνατότητες και τις ανάγκες της περιοχής.

Οικονομική Διπλωματία στην ΕΕ

Συντονιστής: Ζώης Μαρίνος, δημοσιογράφος

Ακολούθησε ομιλία του κ. Άγγελου Παγκράτη, διπλωμάτη, Υπευθύνου για την Ευρωπαϊκή Οικονομική Διπλωματία στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης.

Ο κ. Παγκράτης αναφέρθηκε στο νέο τοπίο που διαμορφώνεται στον διεθνές εμπόριο με αφορμή την πολιτική των ΗΠΑ, την άνοδο της Κίνας, το Brexit κ.λπ.

Αναφέρθηκε στον γεωοικονομικό ανταγωνισμό των μεγάλων δυνάμεων και στον ρόλο της Ευρώπης η οποία, μέσω της οικονομικής διπλωματίας, επιχειρεί και σε πολλές περιπτώσεις το καταφέρνει να προωθήσει ή να προστατεύσει τα οικονομικά-εμπορικά της συμφέροντα.

Ο κ. Παγκράτης είπε ότι δεν μπορούμε να τ' αφήνουμε όλα ΜΟΝΟ στην κίνηση των αγορών αλλά θα πρέπει τα οικονομικά συμφέροντα των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προωθούνται μέσα από συγκεκριμένες δράσεις των φορέων οικονομικής διπλωματίας.

Ακολούθησε σύντομος διάλογος και ερωτήσεις απ' το κοινό, με άξονα κυρίως τον ρόλο των εξαγωγικών επιχειρήσεων και τη στήριξη τους.

Βιώσιμη Αγροτική Ανάπτυξη

Συντονιστής: Θανάσης Πετρόπουλος, Γεωπόνος, Πρόεδρος του ΓΕΩΤΕΕ παραρτήματος Δυτικής Ελλάδας-Πελοποννήσου

Την ανάγκη για την αντιμετώπιση των ελληνοποιήσεων με την πραγματοποίηση αυστηρών ελέγχων, τόνισε ο υπουργός ΥΠΑΑΤ κ. Μ. Βορίδης κατά την εναρκτήρια ομιλία του. Αναφέρθηκε στη κοινή στάση των Ελληνικών Κυβερνήσεων όσον αφορά: τη μη μείωση του προϋπολογισμού της ΚΑΠ, στην πραγματική σύγκλιση μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. και στην μετρίαση των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι θα υπάρξει στοχευμένη πολιτική στην αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων και στη διαχείριση των υδάτινων πόρων.

Ο κ. Σταύρος Αραχωβίτης αναφέρθηκε στα χρόνια διαθρομικά προβλήματα της Ελληνικής γεωργίας (μικρός κλήρος, ανάγλυφο εδάφους, υδάτινοι πόροι, πολυτεμαχισμός, ηλικιακή σύνθεση του αγροτικού πληθυσμού κ.λ.π.) τα οποία μπορούν να ξεπεραστούν αν αξιοποιήσουμε τη συνεργασία και το επιστημονικό δυναμικό που διαθέτει η περιοχή μας.

Ο κ. Μπόκας παρουσίασε τους στόχους και τα επιτεύγματα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΑΠ) μέχρι σήμερα και τη σημαντική της συνεισφορά στην Αγροτική Ανάπτυξη της υπαίθρου. Στο τέλος της ομιλίας του μας μετέφερε καλές πρακτικές και ιδέες για το μέλλον της Ελληνικής Γεωργίας. Η καινοτομία, η γεωργία ακριβείας, η ευφυής γεωργία θα πρέπει να μας οδηγήσουν στην πρόκληση Agriculture 4.0

Η εστίαση στην ενσωμάτωση δράσεων κυκλικής οικονομίας, η προώθησή τους στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στο πλαίσιο της διαχείρισης απορριμμάτων και εκμετάλλευσής του βιοαερίου είναι η λύση που μας πρότείνει η εισήγηση της κ. Κισκίνη.

Η συνεργασία των νέων ανθρώπων, διαφορετικών εθνοτήτων, για την παραγωγή ασφαλών και ποιοτικών τροφίμων με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος μπορούν να δημιουργήσουν έναν καλύτερο κόσμο σύμφωνα με την Carla Tanas.

Η κ. Σκυλακάκη μας παρουσίασε ένα νέο μοντέλο συνεργατικής γεωργίας που βοηθά στην ανάπτυξη εξωστρεφών στρατηγικών, δίνει κίνητρα στους αγρότες, και απλοποιεί το θεσμικό πλαίσιο των συνεταιρισμών.

Η ΠΕΣ Αιγίου και Καλαβρύτων αποτελούν φωτεινά παραδείγματα συνεταιρισμών που παρέχουν ασφάλεια στα μέλη τους και παρουσίασαν κερδοφορία τα προηγούμενα χρόνια, σύμφωνα με τις τοποθετήσεις των κ. Σταυρόπουλου και Παπαδόπουλου.

Η Δυτική Αχαΐα έχει ανάγκη από άρδευση με την κατασκευή διώρυγας από το φράγμα Πηνειού, δεν μπορεί ο κάμπος της Αχαΐας να αρδεύεται από γεωτρήσεις που εξαντλούν υπόγεια υδατικά αποθέματα της περιοχής, είπε ο κ Μυλωνάς.

Τέλος ο κ. Παπανικολόπουλος τόνισε την αδήριτη ανάγκη που υπάρχει να σκεφτόμαστε «πως θα βάλουμε το προϊόν στο ράφι» και η μεγαλύτερη επιτυχία είναι «να μπορέσουμε να πείσουμε τους αγρότες μας να καθίσουν στο ίδιο τραπέζι».

Εκπαίδευση & Κατάρτιση για την 4η βιομηχανική επανάσταση

Συντονισμός: ο Γεώργιος Νικολάου, Πρόεδρος Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας

Τη **δημιουργία Πανεπιστημίου, το οποίο θα είναι αποκλειστικά προσανατολισμένο σε σπουδές για τον τουρισμό**, με σύγχρονα πεδία σπουδών και ειδικότητες, ξενόγλωσσα τμήματα και συνδεδεμένο με την αγορά προανήγγειλε ο υφυπουργός Τουρισμού, **Μάνος Κόνσολας** μιλώντας στο 7ο Συνέδριο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Η ίδρυση του Πανεπιστημίου Τουρισμού θα προβλέπεται στο νέο νόμο πλαίσιο που καταρτίζεται την περίοδο αυτή στο **υπουργείο** με στόχο την ολική ανατροπή του μοντέλου της τουριστικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα: «Η διασύνδεση της τουριστικής εκπαίδευσης με την οικονομία του μέλλοντος και τις σύγχρονες τάσεις στον τουρισμό, είναι ο δικός μας στόχος» υπογράμμισε ο υφυπουργός.

Σύμφωνα με τον κ. Κόνσολα, τέσσερις θα είναι οι βασικοί άξονες του νέου θεσμικού πλαισίου για την τουριστική εκπαίδευση:

- Η αντιστοίχιση της τουριστικής εκπαίδευσης με τις ανάγκες της οικονομίας του μέλλοντος, αλλά και με το νέο αναπτυξιακό πρότυπο για τον ελληνικό τουρισμό.
- Η δημιουργία Πανεπιστημίου, το οποίο θα είναι αποκλειστικά προσανατολισμένο σε σπουδές για τον τουρισμό.
- Η **αναβάθμιση των Ανωτάτων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης (ΑΣΤΕ)** με νέες ειδικότητες και με αντικείμενα που συνδέονται με τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και η δυνατότητα συνέχισης των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο.
- Ο ενιαίος σχεδιασμός και εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τα **ΙΕΚ**, τις δομές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τουρισμό και τις σχολές μαθητείας.

Ο κ. Κόνσολας επεσήμανε την μεγάλη σημασία που δίνει η νέα Κυβέρνηση στα θέματα της εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης, τονίζοντας κατηγορηματικά ότι αν δεν ξεφύγουμε από τις αγκυλώσεις του παρελθόντος η χώρα θα χάσει τη δυνατότητα να προσελκύσει σπουδές από το εξωτερικό σε ξενόγλωσσα τμήματα για την γαστρονομία και τον τουρισμό, τον ψηφιακό τουρισμό, τον καταδυτικό τουρισμό κ.ά.

«Η μετάβαση στην 4η βιομηχανική επανάσταση και οι αλλαγές που θα επιφέρει στην παραγωγή και την απασχόληση επιβάλλουν αυτή την ανατροπή, αυτή την πρόκληση» υπογράμμισε και εξήγησε ότι η εκπαίδευση είναι προτεραιότητα για το υπουργείο Τουρισμού.

Στην ίδια συνεδρία, ο Άγγελος Παγκράτης, Σύμβουλος με βαθμό Γενικού Διευθυντού στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, υπεύθυνος για την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Διπλωματίας και πρώην Πρέσβης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου επεσήμανε μεταξύ άλλων ότι στα χρόνια που διανύουμε «οι εξαιρετικά ικανοί άνθρωποι είναι πολύ πιο πολύτιμοι απ' ό,τι στο παρελθόν» τονίζοντας την ιδιαίτερη σημασία που έχει η συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση.

«Χρειαζόμαστε ανθρώπους που θα κάνουν τη διαφορά στο τελικό αποτέλεσμα» επεσήμανε χαρακτηριστικά, και πρόσθεσε ότι η ενέργεια που χρειάζεται η κοινωνία για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στις νέες προκλήσεις θα αντληθεί από την συνέργεια και την συμμετοχή όλων. «Πιστεύω ακράδαντα στην κοινωνία των πολιτών» υπογράμμισε και πρόσθεσε ότι όταν μιλάμε για βελτίωση του επιχειρηματικού και επενδυτικού περιβάλλοντος είναι μια μεγάλη πρόκληση για όλους μας και απαιτείται συνέργεια και συνεργασία όλων.

Από την πλευρά του ο κ. Ορέστης Ομράν, μιλώντας για το Brain Gain, εξήγησε ότι αποτελεί ένα ευρύ φαινόμενο πολλών προβλημάτων της ελληνικής κοινωνίας και οι λόγοι που οι νέοι έφυγαν στο εξωτερικό συνδέονται με προβλήματα βαθιά ριζωμένα στην ελληνική κοινωνία.

«Αν καταφέρουμε και δημιουργήσουμε συνθήκες αξιοκρατικής αντιμετώπισης στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, αν σταματήσουμε να βλέπουμε την πολιτική καθοδηγούμενη από την οικογενειοκρατία, αν σταματήσει η ευνοιοκρατία στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, αν ενισχύσουμε την εμπιστοσύνη στους θεσμούς, τότε και οι Έλληνες του εξωτερικού θα γυρίσουν στη χώρα μας και όλα θα είναι καλύτερα εν τέλει» τόνισε χαρακτηριστικά.

Τέλος ο Κυριάκος Φιλίνης, Policy Analyst στον Τομέα Απασχόλησης και Αγοράς Εργασίας ΣΕΒ μίλησε για τις επιχειρήσεις και το ανθρώπινο δυναμικό παρουσιάζοντας διαπιστώσεις και στοιχεία που έχει συγκεντρώσει ο ΣΕΒ σύμφωνα με τα οποία προκύπτει ότι υπάρχει ένα πολύ υψηλά καταρτισμένο εργατικό δυναμικό, ανθρώπους δηλαδή που αποφοιτούν από την τριτοβάθμια εκπαίδευση αλλά οι θέσεις εργασίας δεν είναι αντίστοιχων προσώπων.

Παρουσιάζοντας ορισμένα στοιχεία από την έρευνα που έκανε ο ΣΕΒ σε 831 επιχειρήσεις, που απασχολούν πάνω από 30 άτομα σε έξι κλαδικά οικοσυστήματα, αναφέρθηκε σε ορισμένες προτάσεις που προκύπτουν, όπως είναι η στροφή του εκπαιδευτικού συστήματος στην ανάπτυξη των ήπιων δεξιοτήτων (όπως ψηφιακών δεξιοτήτων, δεξιοτήτων στη βιομηχανική τεχνολογία και τα μαθηματικά), η αναβάθμιση του επαγγελματικού προσανατολισμού, η πρακτική άσκησης και μαθητεία, η επαγγελματική κατάρτιση και δια βίου μάθηση καθώς και η δημιουργία κλαδικών συμβουλίων δεξιοτήτων, όπως γίνεται σε πολλές χώρες του εξωτερικού.

Από την πλευρά του ο Γενικός Γραμματέας του Επιμελητηρίου Αχαΐας Θεόδωρος Τσούμπελης, σε παρέμβασή του, τόνισε ότι η χώρα μας έχει πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα της εκπαίδευσης και σαφώς μπορεί να γίνει κέντρο, τόσο ευρωπαϊκά όσο και παγκόσμια, στον τομέα της εκπαίδευσης των ξενοδοχειακών και τουριστικών επαγγελματιών, όπως επίσης μπορεί να γίνει κέντρο και στις κλαδικές σπουδές.

Η περιφερειακή πόλη του 2030

Γράφει η συντονίστρια: Μαργαρίτα Καραβασίλη Αρχιτέκτων dplg – Χωροτάκτης – Πολεοδόμος Msc τ. Ειδική Γραμματέας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ΥΠΕΚΑ, Πρόεδρος Εθελοντικού Οργανισμού ECOCITY

Μέσα από το παράδειγμα δήμων που πρωτοπορούν, όπως οι Δήμοι Αργινίου και Τρικκαίων, έχει αποδειχτεί ότι οι ψηφιακές εφαρμογές βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των πολιτών και δημιουργούν προστιθέμενη αξία στις πόλεις, καθώς ενδυναμώνουν τη συμμετοχή στη δημόσια ζωή και στις αποφάσεις, ενώ ταυτόχρονα διαμορφώνουν μια νέα ταυτότητα του αστικού περιβάλλοντος ελκυστική για τους πολίτες, και τους επισκέπτες.

Οι ουσιαστικές παρεμβάσεις των συμμετεχόντων στο πάνελ με σειρά παραδειγμάτων καλών πρακτικών ανέδειξαν την αξία του οράματος, της αποτελεσματικότητας, της πολιτικής βούλησης, αλλά και της καινοτομίας στη δημιουργία ανταγωνιστικού περιβάλλοντος και την καλλιέργεια καινοτόμου πνεύματος. Τέλος, επισημάνθηκε ότι για την αναγκαία επανεκκίνηση Δήμων και Πόλεων προϋπόθεση είναι η συγκρότηση ενός επιχειρησιακού προγράμματος για την Αστική Βιώσιμη Ανάπτυξη, το οποίο, εκτός από τους προφανείς στόχους, δράσεις, μέτρα, χρονοδιάγραμμα, θα περιλαμβάνει ένα ευρύ **σχέδιο κατάρτισης και ευαισθητοποίησης, χρηματοδοτικούς υποστηρικτικούς μηχανισμούς** και συντονισμένη **παρακολούθηση** με συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών.

Από την Habitat Agenda II του ΟΗΕ της δεκαετίας του '90 και «Πόλεις Υγιείς, Ασφαλείς, Ανθεκτικές, Πόλεις Βιώσιμες» οραματιζόμαστε σήμερα τις πόλεις του μέλλοντος, με αναφορά στην Habitat Agenda III και τη «Νέα Αστική Ατζέντα» που

σηματοδοτεί τη στροφή των παγκόσμιων αστικών πολιτικών από την αστική βιωσιμότητα, στην αστική ανθεκτικότητα με βασικές κατευθύνσεις «Πόλη Λειτουργική-Καλαίσθητη-Ασφαλής».

Η αστική ανάπτυξη ενσωματώνει και σήμερα το στοιχείο της ασφάλειας και έτσι καθορίζεται από την ανάπτυξη ασφαλών, ανθεκτικών πόλεων (resilient cities), ικανών να προλαμβάνουν και να αντιμετωπίζουν τους αστικούς κινδύνους αλλά και να ανακάμπτουν γρήγορα αμβλύνοντας τις επιπτώσεις πιθανών καταστροφών, δημιουργώντας ευκαιρίες για θετική αλλαγή στην πόλη, πέρα από την απόκριση σε μια επικίνδυνη κατάσταση.

Με βάση τα παραπάνω διεξήχθη (Σάββατο 21/09/19) η συζήτηση στη συνεδρία με θέμα «Η Περιφερειακή Πόλη του 2030».

Με ορίζοντα το 2030 οι πόλεις προσεγγίζουν τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης, σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο και αναπτύσσουν φιλόδοξα μεταρρυθμιστικά προγράμματα με σαφείς προτεραιότητες και αποτελεσματικούς μηχανισμούς που συγκλίνουν σε μια **ανταγωνιστική και βιώσιμη κοινωνική οικονομία της αγοράς προκειμένου να διατηρηθεί η κοινωνική συνοχή, να επιτευχθεί κυκλική οικονομία και να καταπολεμηθεί η αλλαγή του κλίματος** με κύριο στρατηγικό μέσο το ανθρώπινο δυναμικό.

Στο πλαίσιο αυτό εντοπίζεται και η ανάγκη σύνδεσης των Παγκόσμιων Στόχων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του ΟΗΕ με τη ριζική αναβάθμιση της καθημερινότητας των ανθρώπων που ζουν στις πόλεις ακολουθώντας βιώσιμα πρότυπα για το σχεδιασμό, την κατασκευή, την ανάπτυξη, τη διαχείριση και τη βελτίωση των αστικών περιοχών, σύμφωνα με τη «Νέα Αστική Ατζέντα» του ΟΗΕ.

Για μια επιτυχημένη επίτευξη της **Agenda 2030** είναι ιδιαίτερα σημαντικός ο **ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Τοπικών Κοινωνιών**. Έτσι, όλο και περισσότεροι Δήμαρχοι και Τοπικοί Ηγέτες δεσμεύονται για βιώσιμη αστική ανάπτυξη ακολουθώντας τον οδικό χάρτη που παρέχουν οι Παγκόσμιοι Στόχοι, με στήριγμα τη συμμετοχή των πολιτών και την ανάπτυξη συνέργειας για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και την επίτευξη της οικονομικής και κοινωνικής βιωσιμότητας της πόλης.

Στο ίδιο πλαίσιο και η ενωσιακή πολιτική για το αστικό περιβάλλον ενθαρρύνει τις πόλεις να θεσπίζουν πολιτικές για βιώσιμο πολεοδομικό προγραμματισμό και σχεδιασμό παρέχοντας και αναγκαίες χρηματοδοτήσεις κυρίως για την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων στους τομείς των δημόσιων αστικών συγκοινωνιών, της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, των βιώσιμων κτιρίων, της ενεργειακής απόδοσης, της διατήρησης της αστικής βιοποικιλότητας, κλπ.

Η εξέλιξη κάθε πόλης πρέπει να αντιμετωπίζεται με ολιστική προσέγγιση, βασιζόμενη σε συνέργειες με τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών και αξιοποιώντας νέες τεχνολογίες και εφαρμογές, με προτεραιότητα την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε πόλης σε βάθος χρόνου, προκειμένου να γίνει αναγνωρίσιμη και ελκυστική και να επιφέρει επιπλέον έσοδα σε δημόσιο και ιδιωτικό επίπεδο.

Βιώσιμος Θεματικός τουρισμός: Οινoturισμός

Γράφει η συντονίστρια: *Ίνα Ταράντου, δημοσιογράφος - παρουσιάστρια*

Ο **οινoturισμός** αποτελεί ένα μεγάλο κεφάλαιο του τουριστικού κλάδου και μια δυναμική ταξιδιωτική τάση, η οποία δημιουργεί επιπρόσθετο ενδιαφέρον προς τη χώρα μας για επισκέπτες από όλο τον κόσμο, αλλά και για Έλληνες. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Δυτικής Ελλάδας που συνδέονται με την ανάπτυξη του οινoturισμού, όπως επίσης οι συνέργειες και διασυνδέσεις των εμπλεκόμενων φορέων που οδηγούν στην ανάπτυξη μια οινικής κουλτούρας, αναλύθηκαν στη συνεδρία (Σάββατο 21/09/2019), για τον «Βιώσιμο Θεματικό Τουρισμό: Οινoturισμό».

Ιδιαίτερα τονίστηκε ότι **τα ελληνικά κρασιά** είναι πια διεθνώς αναγνωρισμένα, με διακρίσεις και βραβεία σε πολλές ετικέτες, ενώ πολλά ελληνικά οινοποιεία παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον οινόφιλο επισκέπτη. Ο **οινoturισμός** όμως, δεν δημιουργήθηκε μόνο για τους λάτρεις του κρασιού αλλά και για όλους εκείνους που είναι λάτρεις της φύσης και επιθυμούν να χαλαρώσουν απολαμβάνοντας το ήσυχο περιβάλλον των οινοποιείων της υπαίθρου. Και αυτό είναι το στοίχημα που πρέπει να κερδίσει η χώρα μας. Να κάνει τον θεματικό οινoturισμό μια ολοκληρωμένη ταξιδιωτική εμπειρία.

Στο 7^ο Συνέδριο Περιφερειακής Ανάπτυξης, καταδείχθηκε η σύμπνοια απόψεων και η επιδίωξη για ανοικτή συνεργασία ανάμεσα στην κυβέρνηση, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τον αμπελοοινικό κλάδο, τους κλάδους της φιλοξενίας και της εστίασης, καθώς και τους τουριστικούς πράκτορες. Στις μέρες μας που ο οινoturισμός δεν είναι πια κάτι άγνωστο, ο σύγχρονος οινοποιός για να προσελκύσει τουρίστες πρέπει να δώσει έμφαση σε όλες τις παράλληλες δράσεις (γευσιγνωσία, αθλητισμός, ιστορία, μουσεία, πολιτισμός) που θα κάνουν ελκυστικότερο τον προορισμό και θα τραβήξει περισσότερο το ενδιαφέρον.

Σε ό,τι αφορά την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας διαθέτει μια πλούσια φυσική και υλική ποικιλομορφία όσον αφορά στους ιστορικούς, αρχαιολογικούς και πολιτιστικούς πόρους και σε συνδυασμό με τη θάλασσα, που είναι το κύριο ζητούμενο των καλοκαιρινών διακοπών, έχει ως αποτέλεσμα να έχει αυξηθεί η τουριστική δραστηριότητα. Μερίδιο από αυτήν τη δραστηριότητα κερδίζει ολόένα και ο οινoturισμός.

Η πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής Οινοτουρισμού κυρία **Μαίρη Τριανταφυλλοπούλου** ανέφερε ότι ο οινοτουρισμός μπορεί να γίνει όχημα για την ανάπτυξη της περιφέρειας και της ανάδειξής της ως τουριστικό πόλο έλξης υψηλού προφίλ τουριστών από όλο τον κόσμο, δημιουργώντας θέσεις εργασίας στην περιφέρεια, ενισχύοντας και προβάλλοντας ταυτόχρονα δύο από τα πιο σημαντικά προϊόντα της ελληνικής γης: το αμπέλι και το κρασί.

Από την πλευρά της η Γενική Διευθύντρια της ΑΧΑΪΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. και συντονίστρια CLLD/LEADER **Ηρώ Τσιμπρή** έκανε ειδική αναφορά στα πλεονεκτήματα του Πελοποννησιακού Αμπελώνα, που αποτελεί την μεγαλύτερη αμπελουργική περιφέρεια οινοποιήσιμων ποικιλιών, με μεγάλο αριθμός οινοποιείων και τον μεγαλύτερο αριθμό παραγόμενων ετικετών & φιαλών.

Επίσης αναφέρθηκε στην ανάπτυξη οινοτουριστικών δράσεων στην Πελοπόννησο όπως συμμετοχή των οινοποιείων στις εκδηλώσεις «Ανοιχτές Πόρτες» & «Ευρωπαϊκή Ημέρα Οινοτουρισμού», τα «Οινοξέनिया: Τοπία & Γεύσεις της Αιγιάλειας» και η οργάνωση τουριστικών δραστηριοτήτων σε επισκέψιμα οινοποιεία, συμμετοχή σε τρύγο, μουσικές βραδιές, οινογνωσία, εκθέσεις κ.α. Η ΑΧΑΪΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. άλλωστε μέσω των Τοπικών Προγραμμάτων της έχει στηρίξει και χρηματοδοτήσει έργα, που στόχο είχαν την ανάδειξη της περιοχής, μέσω της ανάπτυξης του οινοτουρισμού και της οινικής κουλτούρας.

Η **Μαρία Αλεμπάκη**, Δόκιμη Ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Αγροτικής Οικονομίας και Κοινωνιολογίας Αττικής ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ επεσήμανε μεταξύ άλλων ότι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού έχει εντάξει τον οινοτουρισμό στην Agenda 2030 για την αειφόρο ανάπτυξη, ενώ έκανε ειδική αναφορά στο ερευνητικό έργο που υλοποιείται από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών για την ενθάρρυνση της εκμάθησης στο πεδίο οινοτουρισμού, με στόχο να καταγραφούν οι εκπαιδευτικές ανάγκες των φορέων του κλάδου των οινοποιών και του προσωπικού που απασχολείται στα επισκέψιμα οινοποιεία και στην συνέχεια να διαμορφωθεί ένα εργαλείο για την συγκριτική προτυποποίηση των επισκέψιμων οινοποιείων και όλο αυτό να καταλήγει σε ένα πρότυπο βιωματικό σεμινάριο, όπου με διαδραστική διαδικασία θα ενισχύει την γνώση γύρω από τον οινικό τουρισμό.

Στα ΟΙΝΟΞΕΝΕΙΑ Αιγιάλειας αναφέρθηκε ο πρώην Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικού Οίνου (Σ.Ε.Ο.) **Άγγελος Ρούβαλης** επισημαίνοντας ότι αποτελεί μια καλή πρακτική ανάπτυξης του οινοτουρισμού στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, όπου παρουσιάζεται ένα ολοκληρωμένο τουριστικό προϊόν που συνδυάζει τα οινοποιεία, με τους ξενώνες, τα σημεία εστίας και τα τοπικά προϊόντα της περιοχής.

Στην «οινική» Πελοπόννησο εστίασε τέλος και η Οινολόγος-οινοποιός «Αχαιών Οινοποιητική», Γραμματέας ΕΝΟΑΠ και μέλος της Εθνικής Επιτροπής Οινοτουρισμού **Σωσάννα Κατσικώστα** σημειώνοντας ότι πρόκειται για έναν αμπελώνα με ιστορία από την αρχαιότητα έως σήμερα, που διαθέτει 91% αυτόχθονες ποικιλίες και παράγει το 32% της συνολικής παραγωγής κρασιού.

Περαιτέρω βήματα που πρέπει να γίνουν είναι:

- βελτίωση και εκσυγχρονισμός των υποδομών,
- ανάπτυξη νέων τεχνολογιών για την εξυπηρέτηση και την πληροφόρηση του επισκέπτη
- καλύτερη τουριστική προβολή σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού και τον ΕΟΤ, φορείς του δημοσίου τομέα, αλλά και τον ιδιωτικό τομέα,
- συμμετοχή της Περιφέρειας σε Ευρωπαϊκά προγράμματα

Η χώρα μας βρίσκεται μπροστά σε μια μεγάλη πρόκληση να αρπάξει την ευκαιρία ώστε να κερδίσει τη θέση που της αξίζει στον παγκόσμιο οινοτουριστικό χάρτη.

Το Μυκηναϊκό Νεκροταφείο στο Κτήμα της Achaia Clauss και οι μυκηναϊκοί οικισμοί της ευρύτερης περιοχής

«Ο ιστορικός αμπελώνας της Achaia Clauss, παρά τις αλλαγές των χρήσεων της γης και την οικοδομική εξάπλωση της πόλης, σηματοδοτεί ακόμα και σήμερα το αγροτικό τοπίο και τη μακρόχρονη αμπελουργική και οινική παράδοση της βορειοδυτικής Πελοποννήσου. Το Οινόκαστρο, με την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική του φυσιογνωμία, κατέχει δεσπόζουσα θέση στο πολεοδομικό συγκρότημα της Πάτρας, ενώ ως μνημείο της νεότερης πολιτιστικής μας κληρονομιάς, με τα βασικότερα κτίσματά του, έ ντεκα τον αριθμό, χαρακτηρισμένα ως τέτοια από το Υπουργείο Πολιτισμού (ΦΕΚ 648/Β/7. 8.1991), αποτελεί μέρος του πολιτιστικού τοπίου που συνθέτουν τα μνημεία της πόλης και της ευρύτερης περιοχής, και μάλιστα παραγωγικά ενεργού».

Η περιγραφή ανήκει στον **Βαγγέλη Πολίτη**, Οικονομολόγο - Διδάκτωρα Πανεπιστημίου Nanterre στην Οικονομική, Περιφερειακή Ανθρωπογεωγραφία, ο οποίος τοποθετήθηκαν στο ιδιαίτερα ενδιαφέρον θέμα: «Πολιτιστικός Τουρισμός: Το Μυκηναϊκό νεκροταφείο στο Κτήμα της Achaia Clauss και οι Μυκηναϊκοί οικισμοί της ευρύτερης περιοχής».

Στόχος ήταν η παρουσίαση των δυνατοτήτων και των δυναμικών που ενσωματώνει ο χώρος της Achaia Clauss, δηλαδή το παλαιότερο και σημαντικότερο οινόκαστρο της χώρας, ώστε να αποτελέσει έναν πόλο λειτουργικής και νοηματικής - εικονικής σύνδεσης με τα υπόλοιπα μνημεία της αρχαιολογικής μας κληρονομιάς, των σύγχρονων πολιτιστικών θεσμών και των τουριστικών υποδομών. Συνεχίζοντας ο Βαγγέλης Πολίτης επεσήμανε πως οι δυνατότητες όσον αφορά τον πολιτιστικό τουρισμό μπορεί να είναι μεγαλύτερες από αυτές που νομίζουμε, παρά τις αλλοιώσεις του αστικού τοπίου και της εγκατάλειψης του δημόσιου χώρου.

«Το εγκεκριμένο από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης που υλοποιεί ο Δήμος, ιδιαίτερα το σκέλος που αφορά το ιστορικό κέντρο της πόλης, το ψηφιακό κέντρο οπτικοακουστικής πολιτιστικής κληρονομιάς που πιστεύουμε εμπλουτιζόμενο να εξελιχθεί σε Μουσείο της πόλης και φυσικά τα υπόλοιπα έργα, θα συμβάλλουν αποφασιστικά ώστε να επανέλθει η Πάτρα σε αναπτυξιακή τροχιά» τόνισε, υπογραμμίζοντας πως αυτό που θα έπρεπε να έχει γίνει είναι η λειτουργική διασύνδεση με τα κατάλληλα οδικά —συγκοινωνιακά δίκτυα, ήπιες διαδρομές— μονοπάτια, η ψηφιακή και έντυπη ενοποίηση των υφιστάμενων πολιτιστικών χώρων μεταξύ τους, με το λιμάνι και το κέντρο της πόλης.

Στην ανάγκη να αναζητήσουμε το μύθο, να φτιάξουμε μόνοι μας το περιβάλλον της ανάπτυξης με το συνδυασμό όλων των δυνατοτήτων του τόπου, στηριζόμενοι απαραίτητα στον νεώτερο πολιτισμό μας, αναφέρθηκε από την πλευρά του ο Γιάννης Μόσχος, επισημαίνοντας πως εκείνο που έχει απόλυτη σημασία είναι να δημιουργήσουμε συνειρμούς συνδεδεμένους με το όνομα της Αχαΐας. Μάλιστα ως παράδειγμα ανέφερε την Αρχαία Ολυμπία η οποία προσελκύει μεγάλη επισκεψιμότητα εκμεταλλευόμενη όχι τους Ολυμπιακούς Αγώνες αλλά τη σύγχρονη αναβίωσή τους.

«Πόσοι ξέρουν ότι ο περίφημος Αποξυόμενος του Λυσίππου απεικονίζει πιθανότατα τον σύγχρονό του παλαιστή και ολυμπιονίκη Χείλωνα τον Πατρέα. Πόσοι γνωρίζουν ότι η μεγάλη Κλεοπάτρα πέρασε έναν ολόκληρο χειμώνα στην Πάτρα στο πλευρό του Αντώνιου, πριν από τη ναυμαχία του Ακτίου». Και ίσως τέτοιους μύθους πρέπει να αναζητήσει και η Πάτρα.

Κλείνοντας ο Γιάννης Μόσχος αναφέρθηκε στους αρχαιολογικούς χώρους της ευρύτερης περιοχής, μυκηναϊκών και μη, όπως ο αρχαιολογικός χώρος των Πορτών, το Τείχος των Δυμαίων, τα τρία προϊστορικά νεκροταφεία στην πεδιάδα της Δύμης, τον μυκηναϊκό οικισμό της Χαλανδρίτσας, το μυκηναϊκό πάρκο της Βούντενης, το Ωδείο, το αρχαίο στάδιο ή αμφιθέατρο, η ρωμαϊκή γέφυρα στην οδό Αρέθα, το ρωμαϊκό υδραγωγείο, το φρούριο της Πάτρας και το Κάστρο Ρίου και φυσικά το μυκηναϊκό νεκροταφείο λαξευτών τάφων στην Achaia Clauss.

Αναφέρθηκε στο σημαντικό μυκηναϊκό νεκροταφείο λαξευτών τάφων και περιέγραψε: «Η ανασκαφή του ολοκληρώθηκε τη δεκαετία του 1990 και πρόσφατα δημοσιεύθηκε στο σύνολό του. Στη γειτονική θέση Αμυγδαλιά, στην κορυφή σχεδόν του λόφου, βρίσκεται σε εξέλιξη η έρευνα του οικισμού στον οποίο ανήκε το νεκροταφείο, ενώ στη θέση Γούπατα έχει ερευνηθεί από τη δεκαετία του 1990 ένας χτιστός θολωτός τάφος της πρώιμης μυκηναϊκής περιόδου, ο οποίος συνδέεται με την οικογένεια που ασκούσε τη διοίκηση του οικισμού εκείνη την περίοδο. Το σύνολο των εντοπισμένων και ερευνημένων στοιχείων συνθέτουν ολόκληρη τη δράση της συγκεκριμένης μυκηναϊκής κοινότητας» για να τονίσει: «Πρέπει να αναληφθεί προσπάθεια ανάδειξης των μνημείων και πρώτα απ' όλα στερέωσης και αναστήλωσης του θολωτού τάφου, ώστε να καταστεί επισκέψιμος αρχαιολογικός χώρος, αφού ανάλογα μνημεία είναι σπάνια και το συγκεκριμένο βρίσκεται εγγύτητα της Πάτρας. Αυτό που πρέπει επίσης να γίνει είναι η ανασύνταξη ή επαναχάραξη του αρχαίου μονοπατιού που οδηγούσε από τον οικισμό προς το νεκροταφείο μέσα από το ρέμα του Φίλιουρα. Ήταν ο ταφικός δρόμος, η τελευταία διαδρομή γι' αυτούς που θάφτηκαν στο νεκροταφείο του Κλάους, αλλά ήταν και ένα μέρος της καθημερινής διαδρομής των κατοίκων του οικισμού προς τα χωράφια τους και τις καθημερινές τους ασχολίες, που τους εξασφάλιζαν την αυτάρκεια και την επιβίωση».

1 Συμπεράσματα – Επίλογος

Στις εμβληματικές εγκαταστάσεις της Achaia Clauss, στην Πάτρα, στις 19-20 και 21 Σεπτεμβρίου 2019 Με τη συμμετοχή εκατοντάδων συνέδρων σε κάθε συνεδρία, ολοκληρώθηκε με επιτυχία το μεγαλύτερο αναπτυξιακό γεγονός της Περιφέρειας που διοργάνωσε για έβδομη συνεχή χρονιά η εφημερίδα «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ». Στο ετήσιο ραντεβού μας για την περιφερειακή ανάπτυξη ανταποκρίθηκαν κυβερνητικά στελέχη, πολιτικά πρόσωπα, άνθρωποι της Αυτοδιοίκησης, πανεπιστημιακοί, ερευνητές, διεθνείς προσωπικότητες, οικονομικοί παράγοντες, τεχνοκράτες, άνθρωποι της παραγωγής, εκπρόσωποι φορέων, επιχειρηματίες με σκοπό να αναζητήσουν μια ολιστική στρατηγική για την Περιφερειακή Ανάπτυξη. Συνολικά 128 ομιλητές σε 16 θεματικές ενότητες, τρεις κλειστές επιχειρηματικές συναντήσεις, μία εκδήλωση συντονισμού επετειακών εκδηλώσεων και δράσεις πολιτισμού ανοικτές για το κοινό συνέθεσαν ένα πλούσιο και ουσιαστικό τριήμερο όχι μόνο έδωσαν την δυνατότητα ενός ανοικτού και εποικοδομητικού διαλόγου, πέτυχαν και την διάδραση με την ίδια την κοινωνία.

Το 7ο Συνέδριο για την Περιφερειακή Ανάπτυξη αποτέλεσε εφαλτήριο της νέας εποχής, αναδεικνύοντας τις **ευκαιρίες** και δίνοντας τον **παλμό** της επόμενης ημέρας. Μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων στην Αυτοδιοίκηση, επένδυση στην καινοτομία, αξιοποίηση ειδικών μορφών τουρισμού, συνέργειες στον πρωτογενή τομέα και ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας ήταν ορισμένες μόνο από τις κατευθύνσεις που δόθηκαν για ένα νέο παραγωγικό μοντέλο, ικανό να δώσει νέα ώθηση στην ανάπτυξη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Η διοργάνωση απέσπασε τα ευμενή σχόλια όλων όσων πέρασαν από το βήμα του Συνεδρίου και συγκεκριμένα των υπουργών Επικρατείας **Γιώργου Γεραπετρίτη**, Ανάπτυξης και Επενδύσεων **Αδωνι Γεωργιάδη**, Αγροτικής Ανάπτυξης **Μάκη Βορίδη**, των υφυπουργών Αθλητισμού **Λευτέρη Αυγενάκη**, Τουρισμού **Μάνου Κόνσολα**, πρώην υπουργοί, γενικοί γραμματείς, πανεπιστημιακοί, διεθνείς προσωπικότητες και όλοι όσοι παρακολούθησαν τις εργασίες. Σύμφωνα με την Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου, η επιτυχία έγκειται τόσο στη μεγάλη συμμετοχή όσο και στην ποιότητα των δράσεων. Οι θεματικές του συνεδρίου άγγιζαν όλο το φάσμα της Περιφερειακής Ανάπτυξης, ώστε μέσα από τον ανοικτό διάλογο να αναδειχθούν όλες τις σύγχρονες προτάσεις.

Δεδομένης της επιτυχημένης έκβασης του 7ου Συνεδρίου Περιφερειακής Ανάπτυξης, εκκινούμε ήδη τις προετοιμασίες του 8ου Συνεδρίου, το οποίο προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί τον Ιούνιο του 2020. Με συνέπεια στο όραμά μας, διευρύνουμε το πλαίσιο του συνεδρίου τόσο στη θεωρητική συζήτηση όσο και στην καίρια πολιτική στην περιφερειακή κλίμακα, και στοχεύουμε σε μια ακόμη πιο υψηλού επιπέδου συνάντηση ιδιωτικών φορέων και οργανισμών που συμμετέχουν στην υλοποίηση αναπτυξιακών έργων και υπηρεσιών με πολλαπλασιαστικό όφελος και με ισχυρό αντίκτυπο σε τομείς της εθνικής και τοπικής οικονομίας. Συνεπώς, στοχεύουμε στην περαιτέρω εμβάθυνση της μελέτης των χωρικών διαστάσεων της οικονομικής δραστηριότητας και των παραγόντων διαμόρφωσης της περιφερειακής ανάπτυξης και πολιτικής, με ευκαιρίες που προκύπτουν από την ΕΕ και με αντίκτυπο στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.